

Saku Sonumid

Saku valla leht

FOOKUSES:

Laste ja noorte kultuuriaasta lk 2-5, 16-18

Huviringid, sport ja noorsootöö Saku vallas aastal 2017

Algasid Päikesekillu ehitustööd lk 13

Sügisest saab vald juurde üle 60 lasteaiakoha ja uuenenud keskusköögi

Nädal tagasi rajasid
Rapla mehed OÜst
Vot&Sun uue korpuse
vundamendi alust

Kurtna Kangutaja lisab lastele hoogu lk 21

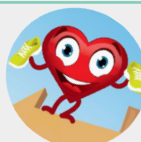
8 kooli ja 85 sportlast Kurtna koolis sõudeergomeetril mõõtu võtmas

Hädaabinumber 112
(kiirabi, pääste, politsei)
Saku valla abitelefoni 1345
Perearsti nõuandeliin 1220
Piirkonnapolitseinik 612 4686
Vastuvõtuaeg N 10-12
Noorsoopolitseinik 5855 7455
Volitatud loomaarst 504 1060

**Südamenädalal
17.–23. aprillini**

Kõik Saku valla spordikeskuse
saali ja ujula üksikpiletid
kõigile

2017. aasta on Eestis laste ja noorte kultuuriaasta, mis väärtustab last ja noort nii looja kui ka publikuna. Tee-ma-aasta tunnuslause on "Mina ka!". Nii võtame meie ka selles ajalehes fookusesse lapsed ja noored. Uurime, millest Saku valla noor huvitub, kus käib, mida teeb ja mõtleb.

Saku valla noorte osalemine huvitegevuses

Saku vallas elab rahvastikuregistri andmetel (01.11.16) 1654 noort vanuses 7–18 aastat. Poisse on meil vallas rohkem kui tüdrukuid ehk 53%. Huviringides osaleb valla noortest 70%. Ülejäänud kas ei osale või ei ole meil nende kohta andmeid, sest me ei uurinud väljaspool valda õppivate noorte osalemist koolide ja kutseõppeasutuste huviringides.

Huviringides osalemise ülevaate koostamiseks lugesime üles kõikides Saku valla hallatavates asutustes pakutavad ringid ja neis osalejad. Infot saime nii asutuse juhtidelt kui ka asutuse ruume rentivatelt huvitegevuse pakujatelt, samuti huvitegevuse korraldajatelt koolidest. Lisasime vallas tegutsevad noorteorganisatsioonid, kes korraldavad regulaarset huvitegevust: Eesti Skautide Ühendus, Eesti 4H noored ja Kodutütarde ja Noorkotkaste noored. Ülevaatesse on lisatud ka Eesti Haridussüsteemis (EHIS) registreeritud huvikoolides osalejad Saku vallast.

Huviringid jagasime nelja kategooriasse. Kaunid kunstid: laulu- ja mänguring, näitering, loovusring, rahvatants, mudilaskoor, lastekoor, noortekoor, poistekoor, neidudekoor, muusikaliring, levimuusikaring, tänavatants, kaasaegne tants, kunstiring,

käsitööring, kitarriring, keraamikaring, kergemuusikaansambel, käsitöö- ja meisterdamine, moejoonistamine ja käsitöö, portselanimaalimine, tarbekunstiring, plokkföödiring, tütarlaste lauluansambel, individuaalne laulmine ja muusikakooli erialad.

Sport: ujumine, kergejõustik, võrkpall, korvpall, jalgpall, maadlus, võistlustants, judo, taipoks, tennis, purjetamine, uisutamine, male, kabe, karate, jalgratas, võimlemine ning liiklus- ja spordiring.

Robootika ja tehnika: meisterdamine, tehnoloogiaring, automudelism, majandusmängud, multimeedia, legorobootika.

Muu valdkond: lauamängud, kokandus, skaudi- ja kodu-uurimisring, Eesti 4 H klubi, kodutütarde ja noorkotkaste ring, jaapani klubi ja kokandusklubi.

Ühtekokku on võimalus Saku valla noortel osaleda 76 ringis – on vaja ainult leida endale või oma lapsele inspireeriv, huvitav tegevusring kas koolis, muusikakoolis või kultuuri- ja spordiasutustes ning noortekeskuses. Huvitegevust pakuvad noortele lisaks Saku vallavalitsuse hallatavatele asutustele veel Saku Sporting, Spordiklubi Porterracing, JJ-Street Tantsukool, Minu Tantsukool, Võimlemisklubi Piruett,

võrkpalliklubi Tats, tantsukool Danceland, huvikool Noodipuu jt.

Palju noored käivad huviringides ka väljaspool valda, enamasti Tallinnas: Hanna Liina Vösa Muusikakoolis, Nõmme Kalju Jalgpallikoolis, Spordikoolis Fortuuna, Karl Lemani Poksiklubi Poksikoolis, Rene Buschi Tennisekoolis, Toni Judokoolis, Sally Studios, Akrobaatikakoolis Twister, Tantsustuudios Todes, Nõmme Noortemajas jm. Noored osalevad ka Kohila Spordiklubi spordikoolis. Valla noori õpib veel Saue Muusikakoolis, Nõmme Muusikakoolis ja Rae Huvialakoolis. Hinnanguliselt võib öelda, et poisse osaleb kõige rohkem jalgpallis ja tüdrukuid enim laulukoorides, kunsti ja käsitööringides.

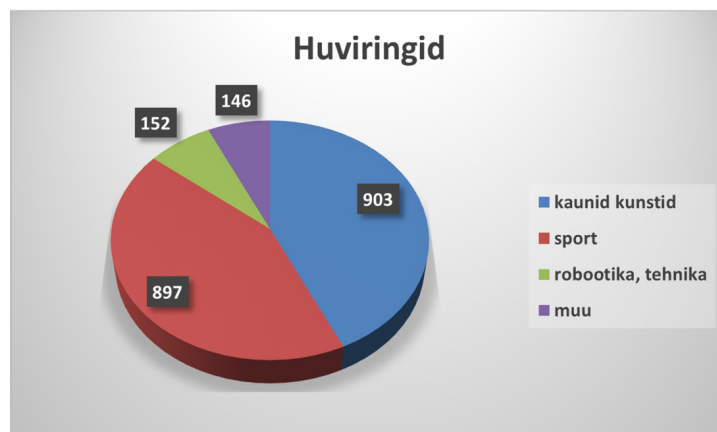
Pooled huviringides käijatest võtavad osa ühe huviringi tegevusest. Kuid on ka neid, kes osalevad lausa kuues ringis. Mitmes ringis käijatest on enamik valinud endale kaks kaunite kunstide valdkonna huviringi ja ühe spordiringi, sest enamikku kaunite kunstide valdkonna ringe pakutakse koolis, mis on noorele kättesaadavam ja mugavam.

Saku vallas registreeritud 1654 noorest õpib valla koolides 1352, teistes omavalitsustes aga 248 noort (enamik Tallinnas ja Kohila vallas) ning kutseõppes 54 noort. Saku valla koolides õppivatest noortest võtab huviringide tegevusest osa 1428 noort ehk 79% ja huviringides ei osale 385 noort. Ka pea pooled väljaspool valda õppivad noored käivad Saku vallas huviringides – 106 noort ehk 43%, ei osale 142 noort.

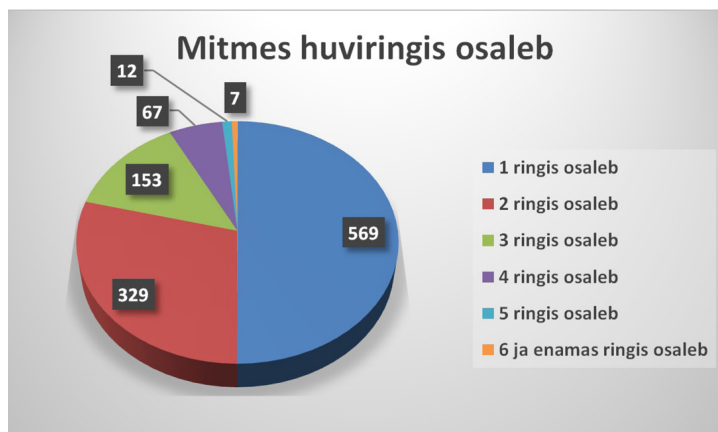
Saku vallas on noorel väga palju võimalusi osaleda huvitegevuses, sest omavalitsus on loonud selleks soodsad tingimused, olgu selleks siis soodne osalustasu, madalad rendihinnad huvitegevuse pakujatele ja võimalusel ringiaegade sättimisel rongi- ja bussiaegadega.

ANNE-LY SUVI

hariduse-, kultuuri ja sotsiaalhoolekande teenistuse kultuuri-, spordi ja noorsootöö spetsialist

Huviringides osalejate arv tegevusvaldkonniti

Huviringides osalejate arv külastatavate ringide arvu kaupa

Laste ja noorte kultuuriaasta sündmused Saku vallas

7. mai	Saku laste II mitmevõistlus
13. mai	Saku Sportingu emadepäeva turniir
3. juuni	Saku Skate 2017 - ekstreemspordi võistlused
12. - 16. juuni	Ylöjärvi sõprusvalla laager (Soomes)
12. - 16. juuni	Jalgpallilaager 5-10-aastastele
28. juuli - 4. august	Eesti-Jaapani noortevahetus (Saku vallas)
7. - 11. august	Jalgpallilaager 11-14-aastastele
7. - 11. august	Saku päevalaager noortele vanuses 7-11 eluaastat
14. - 25. august	Saku Õpilasmalev - töölaager noortele vanuses 13-17 eluaastat. Kandideerimine 10. - 30. aprillini.
1. september	Koolialguspidu noortele - peaesineja Shanon
17. september	Saku Sporting 10
24. september	Saku meistrivõistlused jalgpallis

LAPSESUU

Terakese lapsed räägivad

Grettel Helena: "Mina käisin emme, issi ja vennaga ujumas. Mul on uued Elsaga ujumispüksid ja uued Elsaga tissipüksid!"

Ketlin (4a): "Õues sajab padulund."

Õpetaja küsib lastelt vastlapäeval: "Mis päev täna on?" Mari Els: "Liugupäev!"

Kasparile ja Kärdile järele tulnud ema kiirustab lapsi riidesse panema, sest õhtul on vaja veel kusagile minna. Kärt emale: "Sa ei saa minna, sest sa tegid meid ja pead meid nüüd valvama."

Willem (6a): "Rando kiusab!" Õpetaja: "Mis me temaga siis teeme?" Willem: "Saadame maalt välja."

Ketlin: "Mul on tühipatsid" (patse pole)

Kes see noorsootöötaja on ehk pimedas keldris probleeme lahendamas

Kolm aastat tagasi saatis Saku noortekeskus mulle „lohutusemeili”. Nimelt polnud ma malevasse pääsenud ja nüüd kutsuti mind mingisugusesse noortevahetusse (esimest korda kuulsin sellist sõna) Saku külje alla. Peas oli suur pettumus ja veel suurem küsimärk.

Oleks ma teadnud, et nüüd, kolm aastat hiljem, olen leidnud endale kolm imelist inimest ja eeskujud noorsootöötajate näol just tänu sellele „lohutusemeilele”, poleks ma üldse nii palju põdenud.

Aasta 2014, Eesti, Saku. Meie noortevahetuse Eesti tiimis oli kaks noorsootöötajat ja grupp noori. Igal õhtul oli kogu tiimiga koosolek ja arutelu päeval juhtunust. Noorsootöötajad juhtisid tähelepanu küsimustele, mis mul täiesti märkamata olid jäänud ja aitasid meie niivõrd erineva taustaga grupiliikmetega grupil toimida. Siiski oli peas veider ja poolik arusaam noorsootööst. Kas nad istuvadki päevad läbi vallamaja all pimedas keldris ja lahendavad probleeme?

Aasta 2015, Armeenia, järgmine noortevahetus. Terve aasta vältel olin ma võib-olla

kaks korda puhtjuhuslikult noortekeskusesse ära eksinud ja noorsootöötajad olid vaikselt ununema hakanud. Kuus päeva kuuma Armeenia päikese all, kuus järjekordset igaõhtust koosolekut. Taaskord oli koos grupp erinevatest inimestest ja tekkis veidraid arusaamatusi, põrkusid stereotüüpsed vaated ja võideldi oma arvamuste eest.

Ja taas olid noorsootöötajad need, tänu kellele läksime kõik koju, süda täis imelisi mälestusi. Nad suutsid leida tasakaalu kergelt emotsionaalses eas olevate noorukite vahel. Kuidas? Mul pole õrna aimugi.

2015/16, vallamaja keldrikorrus. Innustatuna nii heast kogemusest eelneva noortevahetusega asusime me ise projekti kirjutama. 10 kuud projektikirjutamist, loendamatud tunnid noorsootöötajate seltsis.

Õppisime tundma neid kui inimesi. Niivõrd armsaid ja südamlikke. Nüüd on küll väike wannabe motivational tutorial, aga tõesti – nad aitasid meid rasketel hetkedel, pühkisid meie pisaraid ja kinkisid sooja kallistuse.

2016 suvi, Eesti, Saku. Tagasi samas kohas, kus toimus meie esimene noortevahetus. Tagasi alguses. Olime valmis kirjutanud 10-päevase noortevahetuse ja me olime selleks valmis.

Vähemalt alguses me tõesti uskusime, et olime. Aga nende kümne päeva jookul tundsimpe peakorraldajatena rohkem emotsioone kui kogu aasta peale kokku. Teadmine, et on olemas keegi, kellele julged häbita öelda, et ma tõesti enam ei suuda ja hakkad lahinal nutma. Teadmine, et järgmisel hetkel on su pisarad pühitud ja muredele paistab rohkelt lahendusi. See on see, mille noorsootöötajad on mulle andnud. Usalduse.

Nad on inimesed, kes tõesti istuvad päevad läbi seal all pimedas keldris ja lahendavad probleeme (ja korraldavad metsikut palju toredaid üritusi).

Nad on inimesed, kes on lihtsalt niivõrd südamlikud ja armsad. Inimesed, keda võib usaldada. Inimesed, kes oskavad nõu anda, kalli kinkida ja naerma ajada. Nad on minu inimesed ja mina olen nende.

Mirjam Orav

Saku vallamajas valmivad autod

Kui eelmisel aastal ehitasid mudelauto ringis käivad lapsed ühiselt üht ringi autot, siis sel aastal võttis iga osaleja ringi kaasa oma auto, õigemini karbitäie autoosad, mida siis ringi juhendaja Tõnis Lattiku

Milliseid praktilisi oskusi õpitakse automodelismi ringis?

Mudeliringi õpilased on algajate grupis just need, kes tulevad ja tahavad kihutada. Lisaks lihtsamate sõiduvõtete õppimisele tutvume mudelauto ehituse ja põhiliste sõlmede nimetustega, õpime käsitsemata kaasaegseid akusid ja tuleme toime ka nende laadimisega. Koos ehitame valmis ka mõne päris mudelauto ehk siis saame teada, mis on näiteks diferentsiaalide ja amortide sees ja kus nad autol asuvad.

Edasijõudnute grupis on aga need mudelismihuvilised, kes on otsustanud teemaga juba rohkem süvitsi minna. Nende põhitegevus ringis on oma algosadest oma mudeli ehitamine ja sõiduvalmis seadmine. Ise tuleb ka mudeli kere valmis teha ja värvida. Kui see kõik tehtud saab, siis keskendume juba põhjalikumalt sõiduvõtete omandamisele ja teeme tutvust võidusõidumaailmaga.

Kas ja kus saab oma mudelautoga võistlustel osaleda?

Sauel on olemas automodelite võistluskeskus nimega HOBIzone. Selles klubis toimub iga kalendrikuu neljandal täisnädalavahetuse pühapäeval klubivõistluste sari, kus võisteldakse nii kogenud modelistidele mõeldud võistlusklassides ja formaatides kui ka algajatele mõeldud võistlusklassides. See on kindlasti sobivaim koht, kuhu iga mudelihuviline sattuma peaks ja kustaudu mudelivõistlemisega saab algust teha.

Lisaks toimuvad talvisel ajal sisetingimustes nii maastikuaudode (bagide) kui ka ringraja autode võistlussarjad, seda nii Väike-Maarja mudelihallis (offroad) kui ka Tallinnas Tatari tänaval asuvas Mudelihallis (ringraja sõit).

Milliseid lapsi ringi osalema ootate?

Ringitöö on sobilik kõikidele koolilastele, kellel on veidigi tehnikahuvi. Otseseid vanusepiire me seadnud ei ole, praegu on ringi kõige noorem õpilane 8- ja kõige vanem 14aastane.

VICTORIA PARMAS

Automodelism, juhendaja Tõnis

Lattik, tel 5681 9205

vallamaja II kr saal, kuutasu 14 €

E kl 13.30 algajad (7–9a)

E kl 14.30 10–15a ja edasijõudnud

Kui auto valmis, siis enne sõitma hakkamist tuleb see ka häälestada.

nõuannete järgi kokku panema hakkas. Kolm kuud tublit tööd ja juba kihutasidki isetehtud mudelautod huvikeskuse saali põrandal üksteisega võidu.

Mis teeb automodelismi ringis osalemise laste jaoks põnevaks?

Automodelismi ringi juhendaja Tõnis Lattik: Laste jaoks on puldiauto alati kõitev olnud. Saab ju sõita nagu päris autoga, auto on kiire ja võimas. Kindlasti paelub poisse ka see, et saame sõita koos ja teineteist proovitakse saavutuste ja oskustega üle trumbata.

Mis vahe on poest ostetud puldiautol ja automodelismi ringis kasutusel olev autol?

Päris mudelauto on ikka just see auto, mille iga kasutaja ise ehitab ja saab selle just oma soovidele sobivaks seadistada. Lisaks sõiduomadustele on kindlasti oluline ka auto kere ja kujunduse peaaegu piiramatud valikud.

Päris puldiauto on küll tavalisest supermarketis müüdavast autost kallim, aga selle eest on päris puldika remont võimalik nii, et ostad poest just selle katki läinud osa ja saad auto ruttu jälle sõitma. Supermarketi puldikas tuleb tavaliselt pärast mõne detaili purunemist maha kanda.

Lisaks tehnilistele oskustele saab modeliringis rakendada ka oma kunstimeelt, sest kere disaini valib iga osaleja ise ja värvib oma auto ise. Fotod SS

Mänguga või mänguta?

Noorsootöötajana ja lapsevanemana puutun kokku noorte suure huviga arvutimängude vastu. Lisaks igapäevasele märkamisele vestlesin 10–20aastaste noortega ja mõtestasime arvutimängude olulisust tänapäeva noore inimese elus.

Millal alustatakse arvutis mängimist?

Isiklik arvuti, tahvelarvuti ja/või telefon on noortel praegu üsna varakult. Juba esimesse klassi mineku ajaks on agaramad lapsed vormistanud endale Steam'i mängumaailmas konto. Mängumaailma konto on mõni laps registreerinud endale varemgi kui Facebooki konto, sealjuures ei ole takistuseks, et mõlema konto loomisel on vanusepiirang 13 eluaastat.

Kuidas mängima hakatakse?

Alguse saab mängimine enamjaolt sõprade kutsel, arvuti olemasolul ja piiramatu vaba aja tekkimisel ja kindlasti huvist lõputute huvitavate mängude vastu.

Milliseid mängu ja kus mängitakse?

Mängitakse nii neid mängu, mida ei pea endale arvutisse laadima, kui ka neid, kus on oluline, et mäng oleks alla laaditud. Noorte sõnul mängivad nad järgmisi mängu: rallimängud, simulaatormängud, ellujäämismängud, sõjamängud, rollimängud ja hasartmängud. Olenevalt mängust saab neid mängida ühes või mitmes järgmistest keskkondadest: arvutis, tahvelarvutis, telefonis, X-boxis, Playstationis. Meie keskustes on lemmikud X-boxi ja arvutimängud, kuid piirangutega –noortekeskuses viibimise ajal on sõjamängud täiesti keelatud, sealhulgas ka oma isiklikus telefonis. Noorte lemmikmängud on praegu GTA5, Halo5, Clash Royale, Call of Duty, Forsa, Team Fortress 2, Counter-Strike: Global Offensive, Rainbow Six Siege, Roblox,

Joonistuse autor Kadri-Ann Kivisild

Minecraft. Vaatamata sellele, et noortekeskustes sõjamänge mängida ei saa, on pooled loetletud lemmikmängudest just sõjamängud!

Kui kaua aega veedetakse mängides?

Piiramatu ajakasutuse korral võidakse mängumaailmas olla lõputult. Steamikonto kaudu mängijatel oli kahe viimase nädala mängimise aeg 33-121 tundi. Väikesed matemaatilised arvutused ja tulemus on jahmatav. Teistes mängukohtades ei olnud võimalik mänguaega kokku arvutada. Samas Saku valla noortekeskustes oleme kehtestanud nii arvutis kui ka X-boxis olevale mänguajale 30 minuti piirangu. Sealjuures peame oluliseks, et mängude vahel peaksid meeled puhkama ka telefoniekraanist. Hea uudisena tõi osa noori välja, et neil on või on olnud ka kodus nutiseadmetes olemisel piirangud. Osa noori unustab aga arvutimänge mängides nii süüa kui ka koolitööd teha.

Mis juhtub, kui noor ei saa mängida, kuigi seda väga tahaks?

Vastused sellele küsimusele ei olnud üllatavad. Noor muutub närviliseks, vihaseks, emotsionaalseks, õelaks ja solvub. Kui osa võtab ka meelsasti vastu idee tegeleda mõne

muu asjaga, siis on ka neid, kes ei soovi mitte mingisuguseid alternatiive. Täiskasvanud noored, kes õpivad teistes koolides või juba töötavad, leidsid, et vanemaks saades ning ise oma elu korraldades jääb mängimisele kulunud aeg aina lühemaks. Noored soovitasid lapsevanematele: selleks, et nooremad lapsed vähem virtuaalmaailmas aega veedaks, võiks lapsevanemad oma lapsega rohkem tegeleda ja lastel võiksid olla igapäevased reeglid.

Kui arvutimänge ei oleks?

Noored arvasid ühiselt, et arvutimängud on noortele odav hobi, vaatamata sellele, et üks korralik telefon ja arvuti võib kokku maksta 2000 eurot. Küsimuse peale, millised huvitavad tegevused võiks meelitada noori telefonis/arvutis vähem aega veetma, pakkusid noored välja järgmisi valdkondi ja tegevusi: ekstreemsport, BMX, filmindus, fotograafia, jalgrattaga sõit, õues olek, korvpall, jalgpall, tantsimine, lennundus. Põhjusteks, miks sellega praegu ei tegeleta on see, et huvitegevus on kallis ja/või kättesaamatu. Õeldi ka, et mõni hea sõber oleks heaks mõjutajaks uue huvitegevusega alustamiseks.

Vestlusringis osalenud Vanessa võttis tabava lausega kokku kõik selle, miks tänapäeva noored veedavad palju aega nutiseadmetes: „See on moodne, kui Sul on nutiseadmes oma kuulus elu!”

Kas tänapäeva noor saab siis olla mänguga või mänguta? Usun, et kindlasti mänguga, kuid noorsootöötajate ja lapsevanemadena saame kujundada noore inimese mängimise harjumusi. Positiivseid mõtteid selle teema kohta on kodulehel www.targaltinternetis.ee (arvutimängud).

Külli Kiika, Saku Valla noortekeskuse noorsootöötaja

Õpetaja kutsub 3-aastase lapse klepetööle, teine sama vana laps ohkab tähtsalt kõrval: „Tööle, tööle – ei ole siin midagi parata“.

Sören (4a) lasteaia õunaaia õunu korjates: „Marta ütles, et need õunad lämbuvad ära!” Marta (4a): „Ei! Ma ütlesin, et need mädanevad ära!”

Laps arutleb: „Kui mind veel ei olnud ja ma olin alles plaanis, siis oli isa sõjaväes kokk.“

Lisandra Marii räägib oma ema tööst õpetajale, jääb siis korraka vait ja jätkab

õpetajale tõsiselt otsa vaadates: „Sa peaksid ka tööl käima.”

Laps õpetajale: „Kas ma võin juba õue minna, ma olen täitsa kindlustatud rattaga sõitmise suhtes.“

Nora õues: „Õpetaja, mängumajas on täiskasvanud jääpurikad!”

Õpetaja: „Mis on müra?”

Lapsed: „See on inimeste, uste ja akende vahel asi, näe praegu on ka.“

LAPSESUU
Päikesekillu lapsed räägivad

Laps arutleb: „Tulin täna hiljem, andsin analüüse: noh milles probleem? Ei tea, stress või vale toitumine.“

Õpetaja: „Kui vana sa oled?” Laps: „Eile, kui ma veel kodus olin, olin ma kolmene.“

Liivalaia V maavara kaevandamise loa taotluse menetlusse võtmise avalikustamise teade

Keskkonnaamet avaldab teate keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (KeÜS) § 47 lõike 2 alusel.

Keskkonnaamet teatab, et Osatühtingu C.B.A. (registrikood: 10495273, aadress Männiku tee 104A, Tallinn 11216) esitatud Liivalaia V liivakarjääri maavara kaevandamise loa taotlus on võetud menetlusse. Luba taotletakse üleriigilise tähtsusega Tallinna-Saku liivamaardlas (registrikaardi nr 0109) Liivalaia V liivakarjääris ehitusliiva ja täiteliiva kaevandamiseks. Liivalaia V liivakarjääri määraldis asub Harju maakonnas Saku vallas Männiku külas riigile kuuluval kinnistul Männiku harjutusväli (katastritunnus 71801:001:0982).

Taotlev määraldis pindala on 7,75 ha ning määraldis teenindusmaa pindala on 10,80 ha. Ehitusliiva aktiivne tarbevaru on 162 tuh m³ ja kaevandatav varu on 153 tuh m³, täiteliiva aktiivne tarbevaru on 768 tuh m³ ja kaevandatav varu on 535 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 60 tuh m³. Maavara kasutusala on üld- ja teedehitus. Taotleva loa kehtivusaeg on kuni 01.01.2030.

Maavara kaevandamise loa taotlusega ja muude asjassepuutuvate dokumentidega on võimalik tutvuda Keskkonnaameti Harju kontoris (Viljandi mnt 16, 11216 Tallinn, e-posti aadress pohja@keskkonnaamet.ee, telefon 674 4803).

Taotlus on digitaalselt kättesaadav Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis <http://dhs-adr-kea.envir.ee/>.

Kuni kaevandamisloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid. Ettepanekuid ja vastuväiteid võib esitada suuliselt või kirjalikult Viljandi mnt 16, 11216 Tallinn või pohja@keskkonnaamet.ee kahe nädala jooksul alates teate ilmunisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

KESKKONNAAMET

Vallavalitsuse istungid

17. veebruari istungil:

Kinnitati riigihanke „Lasteaed „Päikesekild” ehitustööd“ komisjoni otsused.

21. veebruari istungil:

1 isikule otsustati anda Saku valla tänukiri.

Anti projekteerimistingimused aiamaja üksikelamuks laiendamise ehitusprojekti koostamiseks Metsanurme külas Hundinuia tee 5 kinnistul, üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Kiisa alevikus Järvekaldas tn 4 kinnistul, elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Üksnurme küla, 11344 Kanama-Üksnurme tee, Reinutalu.

Anti ehitusloa suurkaevu rajamiseks Juuliku külas Murumäe tee 44 kinnistul; Soosaare, Lepiku, Väetisehoidla ja Hiiemäe detailplaneeringuala tehnilise infrastruktuuri ja teede ehitamiseks järgnevalt: vee- ja torustiku rajamiseks aadressil Saku alevik, Kivinuka tn, Küttsu tn, Kivisalu tee ja Kivinuka põik; kanalisatsioonitorustiku, sidekanalisatsiooni ja tänavavalgustuse rajamiseks aadressil Saku alevik, Kivinuka tn 27a, Küttsu tn, Kivinuka tn ja Kivinuka põik; kraavi, sademeveetoru ja dreni rajamiseks aadressil Saku alevik, Kivinuka põik; Kivinuka põik 1, 2, 3, 4, 5, 6 ja 7; Kivinuka tänav; Kivinuka tn 4, 6, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31 ja 33; gaasitorustiku rajamiseks aadressil, Saku alevik, Küttsu tn, Kivinuka tn ja Kivinuka põik; sõidutee, kõnnitee rajamiseks aadressil Saku alevik, Kivinuka tn 27a, Kivisalu tee, Küttsu tn, Kivinuka tn ja Kivinuka põik.

Anti ehitusloa Valdmäe põigu tehnilise infrastruktuuri ehitamiseks järgnevalt: vee- ja torustiku rajamiseks aadressil Tănassilma küla; Valdmäe põik 6, Kokasauna tee 4, Kokasauna tee 6, Kokasauna tee, Valdmäe tänav ja Valdmäe põik; reoveetorustiku, tulekustutusvee torustiku, sademeveetorustiku ning sõidutee ja kõnnitee rajamiseks aadressil Tănassilma küla, Valdmäe tänav ja Valdmäe põik; sidekanalisatsiooni rajamiseks aadressil Tănassilma küla; Põikmäe tänav, Valdmäe tänav ja Valdmäe põik; gaasitorustiku rajamiseks aadressil Tănassilma küla, Valdmäe põik 3 ja Valdmäe põik; tänavavalgustuskaabli valgustuspostidega rajamiseks aadressil Tănassilma küla, Valdmäe põik 1 ja Valdmäe põik; lasteaia Päikesekild hoone laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks Saku alevikus Teaduse tn 14 kinnistul

(varem väljastatud ehitusloa nr 19966 tunnistati kehtetuks), PVC laohalli püstitamiseks Saku alevikus Tallinna mnt 2 kinnistul, ridaelamu püstitamiseks Saku alevikus Tiigi tn 17a kinnistul.

Sookaera-Metsanurga külas asuva Järve katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koa-aadressid ja sihtotstarbed.

Kooskõlastati kavandatava suurkaevu asukoht Kasemetsa külas Väikemetsa põik 12 kinnistul.

Epicenter Kinnisvara OÜ-le anti õigus paigaldada 21.02.2017–16.02.2018 1,5 m² suuruse pindalaga reklaamkandja Roobuka külas Hageri tee 22 kinnistule.

28. veebruari istungil:

Anti projekteerimistingimused aiamaja üksikelamuks laiendamise ehitusprojekti koostamiseks Üksnurme külas Krookuse tee 38 kinnistul, üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Metsanurme külas Jõesilma põik 44 kinnistul, üksikelamu ja abihoonete ehitusprojektide koostamiseks Tănassilma külas Pirni kinnistul ja Kajamaa külas Tiidu kinnistul.

Anti ehitusloa üksikelamu ja abihoonete püstitamiseks Üksnurme külas Alma talu kinnistul, üksikelamute püstitamiseks Jälgimäe külas Manni kinnistul ja Kasemetsa külas Tulika tee 12 kinnistul.

Kooskõlastati kavandatava suurkaevu asukoht Üksnurme külas Kärneri kinnistul.

7. märtsi istungil:

Anti luba Saku Valla Noortekeskusele projektlaagri Saku Õpilasmalev läbiviimiseks Saku vallas 14.–25.08.2017.

Kehtestati veoautode sõidukeeld kuni tee kandevõime taastumiseni Saku vallas asuvatel järgmistel kohalikel teedel: Nõela tee, Kurtna-Vilivere tee, Sprindi tee, Ehitaja tee, Kuresoo ringtee, Kasemetsa tee, Metsavahi tee, Soo tee, Aadu tee, Mõisavahe tee, Tănassilma-Laagri tee, Kõrnumäe tee, Hao tee, Atiku tee, Rahula-Saku kõrvalmaantee 4,355. kilomeetrit Atiku teele suunduval teel.

Anti Saku vallas toimuva avaliku ürituse korraldamise luba CC Rota Mobilis MTÜ-le 21.06.2017 kella 16.00–21.00 Tammejärve külas Viimsi metskond 10 maaüksusel toimuva ürituse „MTB Maastikuratta Kolmapäevakud V etapp” läbiviimiseks (vastutab Aivar Suisalu).

Anti projekteerimistingimused üksikelamute ehitusprojektide koostamiseks Metsanurme külas Jugapuu tee 10 kinnistul ja Kiisa alevikus Hageri tee 20 kinnistul.

14. märtsi istungil:

Anti projekteerimistingimused

üksikelamute ehitusprojektide koostamiseks Kasemetsa külas Väikemetsa põik 12 kinnistul ja Üksnurme külas Pärnaõie tn 13 kinnistul ning üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Üksnurme külas Vahtramäe kinnistul.

Võeti vastu Tānassilma küla Jālgimāe tee 17 ja Mānniku küla Trapi tee 3 kinnistute detailplaneeringud.

Anti ehitusload sidetrassi rajamiseks vastavalt projektile „Saku vald Trapi tee 1 ühendamine sidevõrguga“ aadressil Mānniku küla, Tallinn-Lelle 9,8-27,4 km, 11340 Tallinn-Saku-Laagri tee, Trapi tee 1 ja Trapi tee; puurkaevu rajamiseks Saue külas Kivimetsa kinnistul, kuuri ja küüni lammutamiseks Tānassilma külas Labori kinnistul.

Anti kasutusload üksikelamule Üksnurme külas Metsaoru tee 5 kinnistul, kuur-garaažile Mānniku külas Raba tee 5 kinnistul.

Tasuta anti kasutada MTÜle Inkotuba 2017. aasta jooksul üks kord kuus reedeti kella 9–11 Saku Päevakeskuse suur tuba puuetega inimestele ja eakatele abivahendite soodushinnaga müügi läbiviimiseks, MTÜle Saku Valla Invaühing 2017. aasta jooksul üks kord kuus kolmeks tunniks Saku Päevakeskuse saal puuetega isikute ning nende lähedaste eneseabi- ja liikmekoosolekute läbiviimiseks.

Tasuta anti kasutada MTÜle Saku Diabeetikute Selts 2017. aasta jooksul üks kord kuus kolmeks tunniks Saku Päevakeskuse saal seltsi liikmete nõustamiseks, teabe jagamiseks ja sotsiaalse suhtlemise edendamiseks.

Tasuta anti kasutada Teet Lilleorule 21.03, 28.03, 04.04 ja 11.04 kella 18–19.30, 24.03, 31.03 ja 07.04 kella 19.30–21 ning 22.04.2017 kella 10–16 Saku Valla Spordikeskuse võimla Saku Meistrivõistluste võrkpallis läbiviimiseks.

Kinnitati riigihanke “Saku-Jālgimāe-Tānassilma kergliiklustee ja valgustuspaigaldise projekteerimine ning ehitamine” komisjoni otsused.

21. märtsi istungil:

Seoses südamenädalaga kehtestati ajavahemikul 17.–23.04.2017 Saku Valla Spordikeskuse jõusaali ja ujula üksikpileti hinnaks 1 euro.

Anti projekteerimistingimused detailplaneeringu tingimuste täpsustamiseks abihoonete osas Saku alevikus Kivisalu tee 11 kinnistul.

Anti ehitusload üksikelamule püstitamiseks Juuliku külas Talu põik 6 kinnistul, elamu lammutamiseks Jālgimāe külas 11 Tallinna ringtee L1 kinnistul, puurkaevude rajamiseks Metsanurme külas Kasemetsa tee 135 kinnistul ning Tānassilma külas Kokatalu tee 1 ja Kokatalu tee 11 kinnistutel.

Nõustuti OÜ Hiir Hüppas, Viime Toome OÜ ja WT Haldus OÜ jäätmelubade taotlemisega.

Saku vallas toimuva avaliku ürituse korraldamise luba anti Oliver Sepale 08.04.2017 Saku-Mānniku krossirajal toimuva ürituse Saku kevadkross Eesti Liivakuninga tiitlile läbiviimiseks (vastutab Oliver Sepp).

Kehtestati veoautode sõidukeeld kuni tee kandevõime taastumiseni Saku vallas asuval Tuisu teel.

Anti Teet Lilleorule Saku Meistrivõistluste võrkpallis läbi viimiseks tasuta kasutada 20.03, 27.03, 03.04, 10.04 ja 17.04.2017 kella 18–20 Kurtina Kooli võimla.

Eesti Hobikrossiklubi MTÜ-le anti õigus paigaldada 26.03–09.04.2017 4,8 m² suuruse pindalaga reklaamtahvliid Saku alevikku Jõeääre kinnistule või Kūūtsu tn 2 kinnistule.

Mānniku harjutusvälja graafik

KUUPÄEV	AEG	TEGEVUS
01.04	09:00-18:00	Vāliharjutus
01.-02.04.	20:00-22:00*	Vāliiaager
03.04	08:00-17:00	Laskeharjutus
03.-05.04	12:00-15:00	Vāliharjutus
04.04	09:30-17:00	Laskeharjutus
04.04	10:00-16:00	Vāliharjutus
05.04	08:00-17:00	Laskeharjutus
06.04	09:00-16:00	Vāliharjutus
06.04	09:30-19:00	Laskeharjutus
07.04	10:00-15:00	Laskeharjutus
07.-09.04	17:00-17:00*	Vāliiaager
10.04.	08:00-17:00	Laskeharjutus
10.-12.04	12:00-15:00	Vāliharjutus
11.04.	08:00-14:00	Vāliharjutus
11.04.	09:00-16:00	Laskeharjutus
12.04.	09:00-19:00	Laskeharjutus
13.04.	09:00-17:00	Laskeharjutus
14.-15.04	15:00-21:00	Vāliharjutus
14.-15.04	15:00-08:00	Vāliharjutus
15.04.	08:00-18:00	Laskeharjutus
16.04.	10:00-17:00	Lõhkamine
17.04.	08:00-16:30	Laskeharjutus
18.04.	08:00-16:30	Laskeharjutus
19.04.	09:00-17:00	Laskeharjutus
20.04.	09:00-19:00	Laskeharjutus
21.04.	10:00-14:00	Laskeharjutus
21.-23.04	18:00-20:00*	Vāliiaager
22.-23.04	09:00-14:00*	Vāliiaager
24.04	08:00-16:30	Laskeharjutus
25.04	08:00-16:30	Laskeharjutus
25.04	08:00-16:00	Vāliharjutus
26.04	10:00-15:00	Laskeharjutus
27.04	09:30-19:00	Laskeharjutus
28.04	09:00-15:00	Laskeharjutus
29.04	09:00-17:00	Laskeharjutus

*Pidev kestvus

Heliefektide tekitamisel harjutuste käigus peetakse kinni Saku valla avaliku korra eeskirjas sätestatud piirangutest. Vajadusel teeb Päästeamet demineerimistöid. Telefon: 503 4102, www.harjutusvali.mil.ee, e-post: kv.tvj.manniku@mil.ee

Saku valla sotsiaaltoetuste määrad

Saku valla matusetoetus
tõusis 96 eurolt 160 euroni

- Vallavalitsus kehtestas 2017. aastaks sotsiaaltoetuste määrad, mis peale matusetoetuse jäid sama suurteks kui eelmisel aastal.
- Madala sissetulekuga pere koolitoetus 128 eurot
- Puudega lapse haridusasutusse sõidu toetus 0,20 eurot läbitud km kohta
- Puudega lapse hooldajatoetus 25,57 eurot
- Puudega isiku haridusasutusse sõidu toetus 0,20 eurot km kohta
- Puudega isiku hooldajatoetus 25,57 eurot
- Eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetus 45 eurot
- Sünnitoetus 320 eurot
- Kolme- ja enamalapseliste pere koolitoetus 32 eurot
- Matusetoetus 160 eurot. Matusetoetust on õigus saada matuse korraldajal, kui lahkunud elukoht rahvastikuregistris oli Saku vald

Saku vallavalitsuse kõige pikema nimega teenistus sai veebruaris endale uue juhi. Haridus-, kultuuri- ja sotsiaalhoolekandeteenistuse juht on Monika Salu, kes on ka vallavalitsuse liige.

Uus töötaja

Põlise Nõmme elanikuna on Saku mulle tuttav koht juba noorusajast. Hariduse, sotsiaal- ja noorsootöö ning kultuuri- ja sporditeemadega olen kursis tööalaselt – põhjaliku kogemuse sain kõiki neid valdkondi Tallinna abilinnapeana kureerides.

Minu esimene kõrgharidus andis mulle käsitöö, keemia ja joonestamise õpetaja kutse. Õpetajana töötasin Tallinna Nõmme Gümnaasiumis. Sama kooli hoolekogu liige ja hiljem ka hoolekogu juht olin kokku pea 20 aastat – vilistlase, õpetaja, lapsevanemana. Teine kõrgharidus andis mulle majandusvaldkonna doktorikraadi. Oma doktoriväitekirjas uurisin sotsiaalkaitset Eestis. Minu 3 tütar on tänaseks täiskasvanud.

Tööd Saku vallas alustasin spetsialistide ja allasutustega tutvumisest. Saku vald on edukas, päris heas korras ja hea arengupotentsiaaliga. Mida parem on elukeskkond, seda meelsamini tulevad inimesed siia elama ja seda tõhusam on elukeskkonna hoidmine ja arendamine.

Laste arvu kasv paneb lähiaastatel suure rõhu lasteai- ja koolikohtade lisamisele. Pean väga oluliseks viia klassiõpilaste arv seaduse eesmärgiga kooskõlla: 24 last põhikooliklassis ja soovitatavalt mitte rohkem kui 30 last gümnaasiumiklassis. Jah, seadus lubab kuni üheks aastaks suurendada õpilaste arvu klassis, kuid tänaseks on sellest siin Sakus saanud norm. Selline kõrvalekalle suurendab hariduslike erivajadustega

ja käitumisraskustega õpilaste tekkimise tõenäosust, toob kaasa õpetajate ebamõistliku koormuse ja ebasoodsa õpikeskkonna. Liiga suures klassis ei suuda laps toime tulla, õpetaja ei jõua iga lapseni piisava tähelepanuga. Pikas plaanis suurendab selline korraldus sotsiaalseid probleeme ning kulutusi.

Inimeste eluea pikenemine nõuab sotsiaalhoolekande arendamist. Näiteks täna on sotsiaalkorterite kuutasud hoonete olukorrast tingitult kõrged. Andes raskustes perele kõrgete korterikuludega elamis-pindu, oleme sunnitud teise käega toetusi määrama. See ei ole jätkusuutlik. Senisest enam peaks panustama ennetustööle, mis vähendaks oluliselt nii hädasolijate abistamiskulusid kui aitaks inimestel vältida suuri ja kulukaid probleeme.

Saku vallas on väga sportlik ja kultuurne rahvas, sportimise ja ise tegemise võimalusi on igale maitsele, lisaks on loodud head võimalused ka nn kõrgkultuuri Saku rahvale koju kätte toomiseks. Noorsootöös on ideid ja see tagab hea arengu.

Saku haridus-, kultuuri- ja sotsiaalhoolekandeteenistuses ja allasutustes on südamega tööd tegevad oma ala asjatundjad, teenistuse juhina pean seda väga heaks keskkonnaks, et teha tõhusat tööd. Vallavalitsuses töötavad head spetsialistid, loodan, et loome koostööl põhineva juhtimiskultuuri.

Täna, et olete võtnud mind omaks ja leiate rakenduse laiapõhjalisele kogemusele, mille olen aastakümnetega omandanud, et üheskoos, ühiste teadmiste ja pingutustega teha vaid parimat Saku valla inimeste eluolu jaoks.

Ilusat rohelist kevadet!
MONIKA SALU

Saku diabeetikud ennetavad õnnetusi

Saku Diabeetikute Seltsi projekt „Puudega inimese turvalisus“ sai päästeameti projektkonkursil „Õnnetuste ennetamine 2017“ täisrahastuse, kaasrahastajaks on Saku vallavalitsus.

Projektiga on kavas tõsta Saku valla korteriühistutes elavate eakate ja puuetega inimeste toimetulekut ja turvalisust. Koostöös vallavalitsuse, ametkondade ja valla teiste MTÜdega, s.h Saku ja Tõdva Priitahtlike Pritsimeeste Seltside ja katusorganisatsioonidega, toimuvad loengud, praktilised õppused, õpitoad ja ümarlauad; vaadatakse õppefilme, tehakse väljasõite ja vahetatakse kogemusi.

Avauüritusena toimus 1. märtsil Kiisal seltsi ja Saku päevakeskuse ühine infopäev, kus seltsi esindaja tutvustas projektiga kavandatud tegevusi ning Saku priitahtlike pritsimeeste esindaja teavitas kohal olnuid näiteks sellest, et kohalikke pritsimehi saab tellida endale koju tuletõrjesüsteeme ja suitsuandureid kontrollima. Saku päevakeskuse esindaja rääkis aga sotsiaalse rehabilitatsiooniteenuse ja abivahendite korrast. Lisaks olid kohal sotsiaalkindlustusameti spetsialistid ning puuetega inimestele vajalikke abivahendeid müüvad firmad oma tootenäidistega.

Tagasiside osalejatelt on olnud positiivne. Eriti hinnatav on Kiisa noortekeskuse huvi teha sisukamat koostööd Saku Diabeetikute Seltsiga noorte ja nende vanemate terviseteadlikkuse tõstmisel diabeediriski vähendamiseks. Selts püüab anda endast parima, kaasates sellesse töösse oma katusorganisatsiooni Eesti Diabeediliidu.

AINO KIIVER

3. aprillil
kella 10–13

doonoripäev

Saku Valla Majas

kaasa võtta isikut tõendav dokument

APRILLIS EELK SAKU TOOMASE KOGUDUSES

01.04 kell 11-14
02.04 kell 15.00
04.04 kell 18.30
08.04 kell 18.00
09.04 kell 13.00
09.04 kell 15.00

13.04 kell 18.00

14.04 kell 15.00

16.04 kell 11-13

Tüdrukute klubi
Jumalateenistus
Koguduse piiblikool
Noorteõhtu
Pühapäevakool 7-12a
Noortejumalateenistus (pühapäevakool 0-6a)
Suure Neljapäeva jumala teenistus ja osadusõhtu
Suure Reede jumalateenistus
Ülestõusmispühade pere päev (Saku vallamaja 3. kr)

16.04 kell 15.00

23.04 kell 13.00

23.04 kell 15.00

25.04 kell 18.30

30.04 kell 15.00

•Palveõhtud toimuvad iga kuu 2. ja 4. teisipäeval kell 17.00.

•Koguduse õpetaja Magne Mõlster, tel.

59197802/magne.molster@eelk.ee

Saku palvemaja, Tallinna mnt 8, Saku alevik, koguduse koduleht: saku.eelk.ee

2017. aasta mittetulundusliku tegevuse toetusfondi toetused

Mittetulundusliku tegevuse toetusfondi (MTT) suurus 2017. aastal on 75 000 eurot ehk sama suur kui mullu. Volikogu otsustas veebruari istungil jagada projektitoetusteks 60 420 eurot, millest projektitoetuse reservi suurus on 3 000 eurot, tegevustoetusteks 11 580 eurot ja kaasfinantseerimise toetusteks 3 000 eurot.

Projektitoetusteks ette nähtud 60 420 eurot jagati tegevuste valdkondade vahel järgmiselt: spordivaldkonna toetuseks 22 400 eurot (esimeses voorus 18 000 ja teises 4 400), kultuurivaldkonna toetuseks 15 500 eurot (esimeses voorus 12 400 ja teises 3 100) ja muu tegevusvaldkonna toetuseks 19 520 eurot (esimeses voorus 15 600 ja teises 3 920).

Projektitoetusi hindas volikogu moodustatud komisjon vastavalt ette antud kriteeriumitele ning moodustas taotlustest pingerea. Vallavalitsus määras komisjoni moodustatud pingerea alusel toetuste summad lähtudes volikogu 16. veebruari istungil otsustatud toetusfondi jaotusest.

2017. aastal saavad MTT fondist projektitoetust järgmised kultuurivaldkonna projektid:

MTÜ Kiisa Laulu- ja Mängu Selts „Näitlemine – on see kunst või kaasasündinud anne“ 495 eurot;

MTÜ Lokuti uued ja vanad „Lokuti küla muusika- ja kitarriring“ 600 eurot;

Katre Ulmas „Iti Miina Ulmase osalemine ülemaailmsel noorte muusikute festivalil Zürichis (The Youth Music Festival 2017) Eesti Noorte Puhkpilliorkestri koosseisus“ 350 eurot;

MTÜ Omakogu „Noodipuu“ linnalaager ja kontsert Vanamõisas“ 1650 eurot;

Seltsing Gitanda „Eksootiliste Tantsude Festivalil osalemine Riias“ 900 eurot;

Sven Peterson „Jälgimäe küla, Vanatammi talu vanade käsikirjaliste laulikute digitaliseerimine“ 490 eurot.

Spordivaldkonna projektidest saavad toetust järgmised projektid:

MTÜ Saku Sporting „Saku Sporting 10“ 2000 eurot;

MTÜ Saku Sporting „Saku jalgpalli suvelaagrid 2017“ 2190 eurot;

MTÜ Saku Sporting „Saku meistrivõistlused jalgpallis 2017“ 250 eurot;

MTÜ Spordiklubi Porter Racing „SK Porter Racing spordisündmused 2017“ 3000 eurot;

MTÜ Saku Maraton „Saku Maratoni pikamaajooksude sari 2017“ 1200 eurot;

MTÜ Saku Maraton „Orienteerumise algõpe Saku kooliõpilastele ja orienteerumispäevade läbiviimine. Saku ööorienteerumine 2017“ 500 eurot;

MTÜ Saku Korvpalliklubi „Saku valla 2017. aasta meistrivõistlused korvpallis“ 640 eurot;

MTÜ Saku Taipoksi Klubi „Treening-varustuse soetamine saali“ 1310 eurot;

MTÜ GAP Spordiklubi „Saku Open 2017 (Rahvusvaheline petangiturniir)“ 2550 eurot;

Anna Pohlak „Anna Pohlaku ettevalmistus ja osavõtt purjetamise naiste maailmameistrivõistlusest 2017“ 500 eurot;

MTÜ Spordiabi „Rannar Uusna osalemine SuperEnduro maailmameistrivõistlustel Hispaanias Bilbao ja Prantsusmaal Albis“ 500 eurot;

MTÜ Kergejõustikuklubi TIPP „Youth Athletics Games“ 500 eurot;

Gert Krestinov „Gert Krestinovi osavõtt motokrossi Euroopa MM etapist“ 500 eurot;

Merike Õun „Hendrik Õuna osavõtt Euroopa noorte meistrivõistlustest vibu-spordis“ 500 eurot;

Mati Ärm „Jalgrattaspordi treeninglaager Hispaanias“ 400 eurot.

MTÜ Saku Jalgpalliklubi „Saku Jalgpalliklubi treeningute ja EJL Rahvaliga kodumängude läbiviimine Saku Valla Spordikeskuse kunstmuruväljakul“ osaline toetus 300 eurot.

Muu tegevusvaldkonna projektidest said toetust järgmised projektid:

MTÜ Saku Diabeetikute Selts „Diabeetikud II“ 1620 eurot;

MTÜ Saku Valla Invaühing „Linnalaager „Saku Sõber 2017““ 2195 eurot;

MTÜ Tervislik Toitumine „Päevalaager lastele Rehe küünis 2017“ 2270 eurot;

EELK Saku Toomase kogudus „Saku laste suvelaager“ 1408 eurot;

Seltsing Kiisa-Kurtina-Tagadi-Roobuka pensionäride ühendus „ERM – kaua oodatud kaunistused“ 800 eurot;

MTÜ Kodukoht Kiisa „Samm edasi ehk Arenguhüpe“ 1128 eurot;

Kajamaa piirkonna pensionäride seltsing Meelespea „Kes minevikku ei mäleta, see elab tulevikuta“ 500 eurot.

Seltsing Saku Pensionäride Ühendus Elukaar „Elukaar tegutseb“ osaline toetus 910 eurot.

Tegevustoetust saavad sel aastal järgmised MTÜ-d ja seltsingud:

MTÜ Juuliku Külaselts 500 eurot,
MTÜ Kajamaa Külaselts 500 eurot,
MTÜ Kodukoht Kiisa 500 eurot,
MTÜ Kurtina Külaselts 500 eurot,
MTÜ Lokuti uued ja vanad 500 eurot,
MTÜ Murimäe 500 eurot,
MTÜ Männiku Küla Selts 500 eurot,

Seltsing Kajamaa piirkonna külade pensionäride ühendus Meelespea 500 eurot,

Seltsingu Kiisa-Kurtina-Tagadi-Roobuka pensionäride ühendus 500 eurot,

Seltsingu Saku pensionäride ühendus Elukaar 500 eurot,

MTÜ Saku Diabeetikute Selts 500 eurot,
MTÜ Saku Valla Invaühing 500 eurot,

MTÜ Saku Sporting 3 000 eurot,
MTÜ Saku Korvpalliklubi 1 620 eurot,
MTÜ Tantsukool Danceland 960 eurot.

Vallavolikogu istungid

Volikogu 16. veebruari istung

- Saku valla 2017. aasta eelarve kinnitamine
- Saku Vallavolikogu 09.12.2010 otsuse nr 109 „Vallavara võõrandamine“ muutmine
- Ehitiste peremehetuse tuvastamine
- Vallavara omandamine
- Rüügivara tasuta võõrandamise taotlemine
- Saku valla Saku aleviku Tallinna mnt 2 ja Tallinna mnt 2a maaüksuste detailplaneeringu kehtestamine
- Mittetulundusliku tegevuse toetusfondi jaotuse kinnitamine
- Delegeerimine vallavalitsusele
- Revisjonikomisjoni tööplaani kinnitamine

Volikogu 16. märtsi istung

- Ülevaade Põhja Prefektuuri tegevusest
- Ehitise peremehetuse tuvastamine
- Vallavara võõrandamine otsustuskorras
- Vallavalitsuse liikme kinnitamine

Planeeringuteated

Detailplaneeringud

Saku Vallavolikogu 16.02.2017 otsusega nr 12 kehtestati Saku valla Saku aleviku Tallinna mnt 2 ja Tallinna mnt 2a maaüksuste (Saku Õlletehase territoorium) detailplaneering (DP). DP ala asub Vääna jõe, Tallinn-Saku-Laagri tee, Jaama tänava ja Saku terviseraja vahelisel alal. DP ala moodustavad Tallinna mnt 2 ja Tallinna mnt 2a maaüksused ja osaliselt Jaama tänav. DP ala suurus on ca 89 000 m². DP eesmärk on planeeritava ala hoonestusala ja ehitusõiguse määramine. DP-ga kavandatakse planeeritava alal olevad krundid liita ning määrata moodustatavale krundile sihtotstarbeks 90%

tootmistamata ja 10% ärimata. Krundi maksimaalne täisehitusprotsent on 60 (see on 52 300 m²) ning seal võib kokku olla kuni 40 hoonet. Hoonete maksimaalne kõrgus võib krundi põhja- ja keskosas olla kuni 50 m, lõunaosas kuni 30 m. Vääna jõe ääres praegusele haljassalale määratud hoonestusalal võib hoonete maksimaalne kõrgus olla 4 m. Planeeritava alal peab haljassala olema vähemalt 10%. Võrreldes olemasoleva olukorraga kavandatakse suurendada planeeritava ala hoonestusala; muuta sihtotstarvete osakaalu; suurendada planeeritava ala maksimaalset täisehitusprotsenti 50-lt 60-ni; suurendada maksimaalset hoonete arvu 30-lt 40-ni; suurendada maksimaalset hoonete

Avalikud väljapanekud

Alates 10.04.2017 kuni 23.04.2017 on töötanud Saku Valla Maja (Teaduse 1, Saku) teise korruse stendil ja Saku valla kodulehel (http://www.sakuvald.ee/detplaneeringute_avalikust)

- Saku valla Üksnurme küla Lukussepa tee 11 kinnistu osa detailplaneering (DP). DP ala asub Sarapiku tee ja Lukussepa tee ääres. DP ala suurus on 15 245 m². DP eesmärk on Lukussepa tee 11 kinnistu osa kruntideks jaotamine ning ehitusõiguse määramine üksikelamute ja abihoonete ehitamiseks. DP-ga jaotatakse planeeritav ala kolmeks elamumaa krundiks (pindalad: 5917 m², 6314 m² ja 2014 m²). Kruntide max täisehitusprotsent on 20. Kruntidele pos 1 ja pos 3 võib ehitada mõlemale ühe üksiklamu ja kuni 4 abihoonet. Krundil pos 2, kus on juba olemasolev hoonestus, võib paikneda üks üksiklamu ja kuni 7 abihoonet. Kavandatavate uute üksikelamute max kõrgus võib olla kuni 9 m ja abihoonete kuni 6 m. Olemasolevate hoonete kõrgus võib jääda samaks. Krundile pos 1 on kavandatud juurdepääs Sarapiku teelt, kruntidele pos 2 ja pos 3 on olemasolev juurdepääs Lukussepa teelt. Tegemist on Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringuga kooskõlas oleva DP-ga. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähikümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale.

- Saku valla Tännassilma küla Jälgimäe tee 17 kinnistu detailplaneering (DP). DP ala asub Tallinna-Saku-Laagri tee ja Tännassilma tee vahelisel alal. Planeeritava ala suurus on ca 2,1 ha. DP eesmärk on Jälgimäe tee 17 maaüksuse kruntideks jaotamine ja ehitusõiguste määramine äri- ja tootmishoonete ehitamiseks. DP-ga jaotatakse ala kaheks äri ja tootmistamata sihtotstarvetega krundiks (pindalad: 10 800 m² ja 6837 m²). Kruntide max täisehitusprotsent on 50. Mõlemale krundile võib rajada kuni kolm hoonet. Hooned võivad olla max 3 korruselised ja kuni 13 m kõrgused (v.a. rooduvarjendi servast 20 m kaugusel

lõunasuunas asuva mõttelise paralleeltelje ulatuses on lubatud max kõrgus 6,5 m). DP-ga on antud ka võimalus kinnistu jätta üheks tervikuks või jagada kaheks krundiks, samuti kaks moodustatavat krunti omavahel liita ja kahe krundi hoonestusala liita, rajada uus hoonestus üle kahe planeeritava krundi ning nende kahe krundi kavandatud ehitisealused pindalad liita. Tegemist on Saku valla üldplaneeringuga kooskõlas oleva DP-ga. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähikümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale.

- Saku valla Männiku küla Trapi tee 3 kinnistu detailplaneering (DP). DP ala asub Männiku külas Valdeku karjääri, Trapi tee ja Männiku lasketiiru vahetus läheduses. Planeeritava ala suurus on ca 17 ha. DP eesmärk on Trapi tee 3 kinnistu kruntideks jaotamine ning ehitusõiguse määramine ühiskondliku hoone, ärihoone, abihoonete ning kämpinguala ehitamiseks, klubihooone lammutamiseks ja uue ehitamiseks ning hotelli laiendamiseks. DP-ga jaotatakse planeeritav ala neljaks krundiks. Krundile pos 1 ja pos 2 võib ehitada mõlemale ühe kahekorralise keldrikorralisega ärihoone ja abihoone. Krundil pos 3 asub hotell, mida on võimalik laiendada ning ehitada kuni kolme korraliseks. Samuti kavandatakse antud krundile kämpinguala, kus asuksid majakesed ning abihoone kämpinguala teenindamiseks. Krundil pos 4 nähakse ette olemasoleva jahimeeste seltsi klubihooone lammutamine ja uue ehitamine, relvade hoiuruumide hoone ehitamine ning olemasolevate laskepaikade säilitamine. Tegemist on Saku valla üldplaneeringuga kooskõlas oleva DP-ga. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähikümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale.

Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus esitada detailplaneeringute kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

kõrgust 40-lt 50 meetrini. DP sisaldab Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringu muutmise ettepanekut, kuna DP-ga muudetakse üldplaneeringus määratud tootmistamata ning lao- ja büroohoonete maakasutuse juhtotstarbega aladele määratud maksimaalset hoonete kõrgust planeeritava alal. Samuti vähendatakse DP-ga Vääna jõe kalda ehituskeeluvööndit DP-s märgitud osas 10 meetrini. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähikümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale. Vt <http://www.sakuvald.ee/kehtestatud-detailplaneeringud>.

Saku Vallavalitsuse 07.03.2017. a korraldusega nr 202 algatati detailplaneering (DP), anti lähteseisukohad ja jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) Saku valla Rahula küla Sõrmuse maaüksusel. DP ala asub Rahula külas, Saue küla ja Rahula-Saku tee vahelisel alal. Planeeritava ala moodustavad Sõrmuse maaüksus ja osa 11345 Rahula-Saku tee maaüksusest. DP ala suurus on ca 2,05 ha. DP koostamise eesmärk ja vajadus on Sõrmuse maaüksuse kruntideks jaotamine, hoonestusala ja ehitusõiguste määramine üksikelamute ja abihoonete ehitamiseks. DP-ga kavandatavate elamumaa kruntide minimaalne suurus peab olema vähemalt 2000 m². Tegemist on Saku valla üldplaneeringu kohase DP-ga. DP algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal ei ole vaja DP koostamise käigus teha eraldi täiendavaid uuringuid. Planeeringu koostamise algataja, korraldaja ja kehtestaja on Saku Vallavalitsus. Antud korraldusega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel: <http://www.sakuvald.ee/alga-tatud-detailplaneeringud> ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Teaduse tn 1, Saku alevik).

Projekteerimistingimused

Saku Vallavalitsusele on ehtisregistri kaudu 14.03.2017 esitatud projekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul Saku vallas Männiku külas Raba tee 10 (71801:001:1083) kinnistule abihoone püstitamiseks.

Tegemist on Saku Vallavalitsuse 29.07.2008 korraldusega nr 775 kehtestatud Raba 10 kinnistu detailplaneeringu alal asuva krundiga pos 1. 01.07.2015 jõustunud ehtisuseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates 03.04.2017 kuni 16.04.2017 korraldame tööaegadel Saku Valla Maja (Teaduse tn 1, Saku alevik) teise korruse stendil ning valla kodulehel avaliku väljapaneku projekteerimistingimuste eelnõule. Projekteerimistingimustega suurendatakse ja nihutatakse 10 % ulatuses detailplaneeringuga määratud hoonestusala ning täpsustatakse arhitektuurilisi ja ehituslikke tingimusi. Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid. Vt <http://www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine>

Tugiisik annab jõudu ja indu hakkama saada

Vahel on meile esitatud väljakutsed suuremad, kui nad olla võiksid, mistõttu vajame lisaabi. Eriti mõjutatud on füüsilisest või vaimsest väljakutsest lapsed. Iga laps vajab kasvamiseks turvalist keskkonda, hoolivust ja tuge – mõni rohkem, mõni vähem.

Meeri on 6aastane tüdruk, kes on samasugune tubli ja elurõõmus tirts nagu kõik tema eakaaslased. Ta käib lasteaias, tema päevad on täidetud mängudega, õppimisega, kogemustega, avastamisega, rõõmuga ning aeg-ajalt ka tussatsemise, jonniga ja paha tujuaga.

Meeri teeb eriliseks üks pisike erinevus – ta vajab selle kõige juures pisut rohkem tuge ja tähelepanu kui teised lapsed, mistõttu aitab teda igapäevaelus lisaks tema perekonnale ja kaaslastele tugiisik Kaidi.

Tugiisik Kaidi viibib Meeriga lasteaias. See annab tüdrukule võimaluse proovida kaasa teha kõiki neid aktiivseid tegevusi, mida teisedki teevad. Meerit ja tema tugiisikut seob rohkem kui esmapilgul paistab. Tugiisiku eelduseks on sobimine lapse ja tema perekonnaga, mistõttu ühised isikomadused ja eelistused mängivad suurt rolli. Näiteks avastasid Meeri ja Kaidi ühiste tegevuste käigus, et mõlemale meeldib mängida löökpille. Sarnane on ka muusikamaitse. Sellised pealtnäha pisikesed asjad on arengu ja koostöö kohapealt väga olulised.

Meeri ja tugiisiku päev lasteaias on üsnagi tavapärane. Koos käiakse tundides, joonistatakse, maalitakse. Osa üritatakse võtta kõikidest tegevustest. Keerulised kohad ja väljakutsed ületatakse üheskoos.

Muidugi ei ole see kõik nii kerge, kui tunduda võib. Tähtis on säilitada täiskasvanu-lapse usaldavat ja õpetavat, samas piire seadvat ja kaitsvat suhet. Siinkohal on Meerile seatud piirid, mida aitavad kinnitada kõik lapsega kokku puutuvad inimesed – jooksukohtades joostakse, mängukohtades mängitakse, liikluses arvestatakse reeglitega.

Keerulisemate olukordadega toimetulekuks saab Kaidi tuge oma tööandjalt – Saku Päevakeskusest. Korra kuus kohtub Kaidi päevakeskuses teiste tugiisikutega, kes kõik töötavad eriliste lastega. Ühiselt leitakse lahendused ka kõige raskemana tunduvatele olukordadele.

Väga oluline on Meerile see, et kõik tema lähedased koos tugiisikuga on tema meeskond, kes teeb koostööd ning pingutab ühiste eesmärkide nimel. Mõnikord võib juhtuda, et meeskond võib väsida või ilmnevad muud mured, mis takistavad perekonnal toimimast perekonnana. Siinkohal tuleb appi see tugiisik, kes töötab peredega, aidates igal liigmel uuesti rajale jõuda ning toimida edasi ühise eesmärgiga.

Saku Päevakeskus

Tugiisikuteenust osutatakse lapsele, kes vajab abi puude, haiguse (psüühika- või käitumishäire) tõttu või pere olukorra tõttu, mis oluliselt raskendab nende toimetulekut.

Lapse tugiisik toetab last vastavalt konkreetse lapse tugiisiku teenuse eesmärgile. Ta aitab lapsel arendavaid tegevusi läbi viia, õpetab ja julgustab igapäevaelus toime tulema. Vajaduse korral on tugiisik lapsele täiskasvanud saatja, abistab ja motiveerib õppimisel, aitab suhelda pereliikmetega või väljaspool kodu, õpetab enda eest hoolitsema, aitab leida harrastusi jms. Vanemate laste puhul võib tugiisik abistada asjaajamisel, olla emotsionaalse toe pakkuja, kogemuste või teabe vahendaja, igapäevatoode õpetaja jne.

Tugiisiku teenust rahastab vallavalitsus.

Elukaar tervitas kevadet

18. veebruaril, lausa kevadiselt päikselisel laupäeval, kogunesid Saku pensionärid järjekordsele koosviibimisele vallamaja saali. Vastavalt lähenevale Eesti Vabariigi 99. aastapäevale oli laudadel eriliste suupistete kõrval ka meie riigi lipuke. Tervituskõnes soovitas Jüri Soome oma aastatest 50 maha arvata ja tunda end korraks noorena, hoida oma tervist ning head tuju.

Laval oli istet võtnud Viimsi kultuurikeskusest külla tulnud rahvakunstiansambel Pirita, kes esitas arvukalt tuntud rahvalikke laule ja muusikapalasi. Ansamblile lisas värvingut August Sarrapi mahlakas lauluhäl. Muusikale vahelduseks esitas rahvatantsurühm Valla-alune Heli Tohverit juhendamisel rea uusi ja huvitavaid tantse.

Ka märtsi kolmandal laupäeval kogunesid Saku eakad oma koosviibimisele. Selle peo kontsertosa sisustas juba üsna kaua Sakus elav Võrumaalt pärit muusik Merike Susi, kes on tuntuks saanud esinemistest

koos teiste ansamblitega, nagu Meie Mees jt. Täna on Merike iseseisev soolooartist, kirjutab muusikat ja interpreteerib teiste autorite loomingut. Tuntud laulud ja esitaja omaloomingulised palad klaverisaatega

ja asjakohaste vaheteks sobisid hästi kohvilaua ja sünnipäevaõnnitluste juurde.

Samas teavitati ka eelseisva suve väljasõitude kavade ja registreeriti osavõtusoove. ERIKA VESIK

Kevadet aitas lähemale tuua Viimsi kultuurikeskusest külla tulnud rahvakunstiansambel Pirita. Foto: Jüri Soome

Saku katlamaja ehitus algab suvel

Märtsi alguses sõlmis Saku Maja lepingu hakkepuidul töötava katlamaja ehitaja ICP Solutions OÜga. Esmalt koostatakse ehituseks vajalik tööprojekt, ehitustööd peaksid algama suve alguses. Tööde käigus lammutatakse välja vana amortiseerunud katel ning selle asemele paigaldatakse uus 4 MW hakkepuidul töötav katel. Katlamaja vana korsten lammutatakse ning samasse kohta rajatakse kinnine hakkepuidu hoidla.

Uus katel hakkab sooja andma juba sellest sügisest, mis tähendab, et enamiku Saku jaoks vajalikust soojusest toodame siis taastuvast energiaallikast. Investeeringu kogumaksumus on umbes 1,55 miljonit eurot, millest pool saame SA KIK poolse toetusena.

MARKO MATSALU

Saku Maja juhatuse esimees

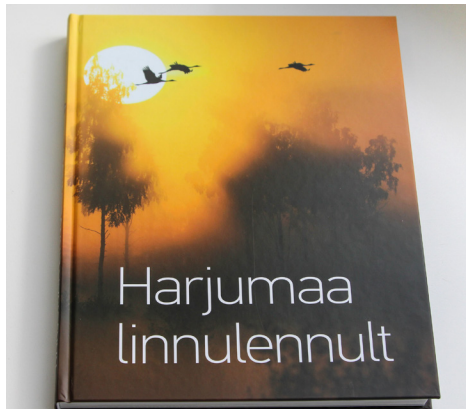
Aprillis algab Saku Valla Maja projekteerimine

Saku Valla Maja, mis valla üks esindushooneid, on aastaid pidanud ootama uuendamist, et hoone saaks korda tehtud ning selle sees luua inimeste vajalikud töötin-gimused. Hoone katus on amortiseerunud ning fassaadilt on kohati juba tükke kukkunud. Samuti on hoone küttesüsteem amortiseerunud ja ventilatsioon peaaegu olematu.

Saku Maja viis läbi riigihanke hoone rekonstrueerimise projekti koostaja leidmiseks ning loodame aprillis alustada projekteerimise töödega. Kui kõik läheb planeeritult, siis peaksime aasta lõpus sõlmima lepingu hoone rekonstrueerimiseks. Tööd kestvad kuni poolteist aastat ning sellel ajal tuleb kindlasti ümberkorraldusi hoone töös, kuid hoonet ei ole plaanis päris kinni panna.

MARKO MATSALU

Saku Maja juhatuse esimees

Äsja ilmus Harjumaa Omavalitsuste Liidu koostatud raamat.

Tasuta veeproovid Saku elanikele Saku Majalt

Aprilli kuus korraldab AS Saku Maja koos teise viie Eesti vee-ettevõtjaga esmakordselt kampaania, kus ÜVK torustike piirkonnas asuvate kinnistute omanikud saavad tellida tasuta veeproovi võtmise oma kinnistu joogivee kaevust.

Seda võimalust pakume nendele Saku alevikus asuvatele kinnistutele, millele on tänaseks päevaks ühisveevärgiga liitumispunkt välja ehitatud, kuid kes pole seni otsustanud liituda vaid tarbivad ainult oma puurkaevu vett.

Oma soovist palume kinnistuomanikul aprilli kuu jooksul teada anda e-kirjaga aadressile saku@sakumaja.ee. Oma kirjas palume välja tuua, mis kinnistult soovitakse joogiveeproovi võtmist ning panna ka kontaktisiku nimi ja telefoninumber. Kirja saatnutega võtame ühendust järgneva paari

päeva jooksul ning lepime kokku, millal on meie töötajal võimalik tulla proovi võtma. Võetud proovidele tehakse analüüs mikrobioloogia ja peamiste joogivee kvaliteedi näitajate osas.

Kinnistuomanikele saadame laborist saabunud tulemused esimesel võimalusel e-kirja teel ning kolmandatele isikutele neid me ei väljasta. Kui on piisaval arvul huvilisi kinnistuid, siis mai kuu jooksul teeme kokkuvõtte kõigist analüüsidesid ja avaldame üldise ülevaate erakaevude vee kvaliteedi kohta.

Kutsume kinnistute omanikke joogiveeproovi võtmise soovist teada andma ning saama selgust oma praeguse joogiks tarvitava vee seisukorrast ja kvaliteedist.

MARKO MATSALU

Saku Maja juhatuse esimees

Avalikud pakendimahutid ja kogumissüsteemid

Seoses jäätme punkti sulgemisega ilmnis segadus pakendijäätmete kogumiskohtadega. Elanikud ei ole teadlikud, et Saku valla territooriumil asub 38 avalikku pakendijäätmete kogumiskohta.

Igal taaskasutusorganisatsioonil peab vastavalt pakendiseadusele olema Saku valla territooriumil 19 pakendijäätmete kogumiskohta. Hetkel on Eestis 3 taaskasutusorganisatsiooni: MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO), OÜ Tootjavastutusorganisatsioon (TVO) ja MTÜ Eesti Pakendiringlus (EPR).

Kuna TVO pakub meie valla mitmes piirkonnas tasuta pakendikotiteenust (loe lisaks allpool), siis peaks Saku vallas olema kokku vähemalt 39 avalikku pakendijäätmete kogumiskohta.

Täna on meil kogumiskohtade nõue arviliselt peaaegu täidetud, kuid enamik neist asub Saku alevikus. Paljud korrusmajad on andnud teada, et ei soovi oma kinnistule avalikku pakendijäätmete kogumiskohta, kuna siis täidetakse ka nende isiklike jäätmemahuteid prügiga.

Pakendiseadusest tulenevate kogumiskohtade nõuete täitmiseks ja elanike soovidega arvestamiseks tuleb mõned pakendijäätmete kogumiskohad ümber tõsta väljapoole Saku alevikku.

Kui kellelgi on ettepanekuid, kust võiks avaliku pakendijäätmete kogumiskoha likvideerida või kuhu oleks vaja luua uus pakendijäätmete kogumiskoht (väljaspool Saku alevikku), siis palun oma ettepanekutest teada anda telefonil 671 2427, 5198 7901 või e-postile kerli.laur@sakuvald.ee.

Tasuta pakendikotiteenus

Hiljuti liideti tasuta pakendikotiteenuse piirkondadega Kiisa alevik, Roobuka ja Tānassilma küla. Pakendikoti teenus on tasuta ja mõeldud pakendijäätmete kogumiseks eramajapidamistes.

Kollasesse pakendikotti võib panna erinevaid pakendijäätmeid: alumiiniumist ja plekist purke ja konservikarpe, klaastarat, plastmassist pudeleid ja topse, kartongist mahla- ja veinipakke, kilekotte, paberpakendeid jms. Oluline on, et pakendid oleksid puhtad, sest ainult nii saab neid taaskasutada.

Pakendikotiteenusega on liidetud Saku ja Kiisa alevik ning Juuliku, Jälgimäe, Saustinõmme, Roobuka ja Tānassilma küla. Korterühistutel on võimalik tellida eraldi pakendimahuti, mis on mõeldud ainult korteriühistu elanikele. Tasuta pakendikotiteenuse ning korteriühistu pakendimahuti kohta saab infot Tootjavastutusorganisatsiooni kodulehelt www.tvoo.ee või telefonil 681 1481.

Tänapäeval läheb suurem osa jäätmetest energia/kütuse tootmiseks ehk põletamiseks ning võib jääda mulje, et jäätmete sorteerimine on ebavajalik. Kindlasti ei ole see nii! Kõiki jäätmeid põletades kaotame suure osa toorainest. Sorteeritud jäätmed jõuavad uuesti kasutusse ja selle võrra tuleb uut materjali vähem juurde toota. Jäätme põletus ei ole liigiti kogumise alternatiiv ja jäätmeid tuleb endiselt sorteerida ning võimalikult suures mahus taaskasutada, korduskasutada, materjalina ringlusesse lasta!

KERLI LAUR, keskkonnakaitseinspektor

Algasid Päikesekillu lasteaia ehitustööd

7. märtsil sõlmisid Nordlin Ehitus OÜ ja Saku Vallavalitsus lepingu Saku lasteaia Päikesekillu rekonstrueerimiseks ja ühe korpuse ehituseks, mille tulemusel saab vald juurde neli rühma. Kuna puudus on just söimekohtadest, siis saab sügisest uues korpuses koha 64 alla 3-aastast last.

Võimalusel arvestavad ehitajad laste lõunase uneajaga. Ehitus on ümbritsetud turvalisuse tagamiseks piirdeaia ning ehituse ajaks suletakse Saku-Tõdva maantee poolne sissepääs lasteaia territooriumile (tõkkepuuga sissepääs). Pärast ehituse lõppu hakkab aga just seal pool olema lasteaia peasissekäik ning praegune peauks jääb rohkem majandussissekäiguks.

Suuremaks muutub ka lasteaia õueala, mis ulatub siis kuni Saku-Tõdva maanteeni ning kuhu rajatakse lastele kelgumägi ja spordiväljak. Laieneb vana ja ehitatakse uus parkla, millega lisandub 63 parkimiskohta. Uuenduskuuri teeb läbi ka lasteaia keskosa, kuhu ehitatakse uus kesk-köök, renoveeritakse ujula, võimla, saal ja administratiivruumid.

Ehitus läheb maksma 2,66 miljonit eurot, millest Euroopa Regionaalarengu Fondi toetus on 1,27 miljonit. Ehituse lõpptähtaeg on 2017. aasta septembri lõpp. SS

Pärast ehituse lõppu on lasteaia peasissepääs Saku-Tõdva maantee pool.

Kollane, juurde ehitatav osa jääb Juubelitamme tee poolsesse külge.

Ehitame üheskoos Sakku Pähklimäele kiriku!

Laupäeval, 6. mail kell 11–15 toimub Saku palvemaja (Tallinna mnt 8) õuealal juba teist korda suur kogupereüritus – Saku kiriku laat, kus on tegevusi nii lastele kui ka täiskasvanutele. Samas teavitame sakulasi kiriku ehitusest ja kogume selle tarvis annetustega raha.

Müügialale on kõik huvilised oodatud nii kauplemas kui müüma. Avatud on kohvikuala, kuhu on võimalik annetuseks tuua müügiks omavalmistatud tooteid. Töötubades ootame kogu perega, sest tegevust jätkub seal nii suurtele kui väikestele. Laadal saab kuulata ka head muusikat ning vaadata nukuteater Tallekese etendust. Täpsem info tegevuste kohta on meie kodulehel www.saku.eelk.ee, seal on väljas ka müüjaks registreerimise vorm. Kindlasti on laadale müüma tulles vajalik end eelnevalt kirja panna. Kel see interneti teel ei õnnestu, võib ka helistada tel 5650 6651.

Et kirikust tuleks sakulaste oma, soovime kaasata Saku elanikke kiriku ehitusprotsessi. Kogudusel on välisriikides sõbrad ja partnerid, kes tahavad kiriku ehitamisse

panustada. Aga vajame ka Saku enda elanike ja ettevõtete abi. Juba on andnud oma nõusoleku üritust toetada Saku Õlletehas, aitab ka meie pikaaegne koostööpartner Saku huvikeskus. Laada müüjad saavad osa oma tulust annetada kiriku fondi. Mullu koguti laadal kiriku ehituseks u 1500 eurot.

Saku kiriku ehitus on järgus, kus ehitusluba ja projekt on olemas. Tänavu on kavas puhastada kogu krunt prügist ja ehitusalune pind võsast ja puudest. Ehitusega saame alustada, kuni enamik rahastusest on kindel.

EELK Saku Toomase kogudus tegutseb praegu Saku palvemajas. Palvemaja on vana ning hakkab kasvavale kogudusele väikeseks jääma. Uue kiriku ehitame Pähklimäele ja sinna on kavandatud istekohti kuni 200 inimesele.

Uus, praktilise lahenduse ja hea akustikaga sakraalhoone annab võimaluse kirikus läbi viia kontserte, laulatusi ja matusetalitusi. Seal hakkab asuma pastoraat ja kiriku ruume saab rentida.

AVE MÖLSTER, EELK Saku Toomase kogudus

Saku ja Saue vahetavad lasteaia- ja koolikohti

Saku ja Saue vallavanemad Tiit Vahenõmm ja Andres Laisk surusid 6. märtsil kätt ja kirjutasid alla lepingule, mille kohaselt saab Saku vald pakkuda järgmisest õppeaastast oma inimestele (eelkõige Tānassilma ja Jālgimāe küla elanikele) igal aastal nelja lasteaia- ja koolikohta Saue valla Laagri piirkonna lasteaedades ning Saue vald saab aastakäigus kaks lasteaia- ja kaks koolikohta Saku valla Kurtina koolis ja lasteaias. Lepingu allkirjastamisel arutati veel teisigi koostöövõimalusi. Kuna praegune transpordiskeem Laagri piirkonnas on teede ehituse tõttu muutumas, siis räägiti võimalikust ühistranspordialasest koostööst. Samuti arutati ka piirkonda võimaliku ühise lasteaia ja põhikooli ehitamist, mis muudaks Saku valla Jālgimāe ja Tānassilma külades ning Saue valla Laagri alevikus elavate perede elu palju mugavamaks. SS

Meie parimad, keda on märgatud siin- ja sealpool valla piiri, olgu siis kaugel Euroopas või oma kodukülas.

Sakukas sai Monacos maailmameistritiitli

Monacos toimunud Rahvusvahelise Veemoto Liidu UIM maailmameistrite autasustamisgalal sai Marten Mäni kätte 2016. aasta jettide klassi Ski Junior GP3 maailmameistritiitli. Suurejoonelisel galal, mille külalisteks olid Monaco vürst prints Albert ja olümpiavõitja Jelena Isinbajeva, kuulutati esmakordselt välja aasta parim noor veemotosportlane, selle kategooria üks nomainent oli ka Marten Mäni, kes maailmameistritiitli kõrval sai 2016. aastal Euroopa meistrivõistluste pronksmedali.

«Oli suur au olla koos oma ala ja teiste veemoto maailmameistritega sellel galal. See tiitel on minu karjääris väga oluline ja selle üleandmine sellises väärikas seltskonnas annab sellele lisaväärtust. Tänu kõigile toetajatele ja perekonnale, kes on sellele kaasa aidanud ja usun, et koos saame

selliseid hetki nautida ka tulevikus,» rääkis Marten Mäni.

Kuigi vanuse poolest saaks Marten Mäni alanud hooajal osaleda veel juuniorite arvestuses, võeti koos taustajõududega vastu otsus, teha üleminekuaasta ja osaleda tänavustel tiitlivõistlustel juba täiskasvanute arvestuses.

2017. aastal osaleb ta järgmistes sarjades: UIM maailmameistrivõistlused tugevaimas, SKI GP1 klassis (6 etappi), UIM Euroopa meistrivõistlused SKI GP1 klassis (2 etappi), Jetcross Tour (4 etappi) ja Nordic Championship (1 etapp). Kindlasti soovetakse osaleda ka vähemalt ühel Eesti meistrivõistluste etapil. Rahvusvahelistes sarjades on eesmärk 2017. aastal tulla poodiumile.

Hooaja avavõistlus on UIM Euroopa meistrivõistluste esimene etapp 18.–21. mail Horvaatias, Zadaris. UIM maailmameistrivõistluste esimene etapp sõidetakse 2.–4. juunil Itaalias, Porto Cesarios. www.motosport.ee

Samati bussijuht üks Harjumaa parimatest

Veebruari lõpus anti esimest korda väl- ja Harjumaa parima bussijuhi tiitel ning Samati bussi rooli keerav Otto Rosenfeld oli üks neist kolmest, keda Harju maavanem tunnustas tiitliga «Harjumaa bussijuht 2016». Harjumaa Ühistranspordikeskuse algatatud konkursil osales 300 Harjumaal töötavat bussijuhti.

Otto on ASis Samat töötanud üle 16 aasta. Ta on teenindanud nii avalikke liine, õpilaslaine kui ka teinud tellimusvedusid. «Ottol on alati töö korrektselt tehtud, tal on sära silmis ning ta suhtleb klientidega

viisakalt ja annab neile positiivse energia isegi siis, kui neil on negatiivne päev. Otto teeb ja on teinud oma tööd aastaid kohusetundlikult ja ilma puudusteta,» ütleb ASi Samat juhatuse liige Karel Prikk, kes on asutuse juhina saanud Otto kohta palju kiidu- ja tänusõnu. «Et on võetud vaevaks kirjutada ja bussijuhti meeldiva teeninduse eest tänada, see peegeldab ilmekalt seda, et Otto paistab oma meeldiva olekuga klientidele silma ja jääb meelde. Otto puhul on selgelt näha, et inimene töötab vastavalt oma kutsumusele ning teeb seda hästi. Ta on siiras, abivalmis, sõbralik ja kiire reageerija, kel alati naeratus näol. AS Samat on Otto üle uhke. Palju õnne veelkord!»

Karel Prikk, AS Samat

Otto Rosenfeld, foto AS Samat.

Meie staažikaimad

Saku vallavalitsusel on hea komme tunnustada valla logo kujulise märgiga oma töötajaid, kes on valla heaks töötanud pikka aega. Hõbedased staažimärgid said:

Merike-Melaine Kuimet 25

Anneli Sulin 25

Toivo Alasoo 20

Kristi Jõelet 15

Marju Eesmet 15

Urmas Kopso 10

Viktor Kekk 10

Reet Altoa 10

Kultuurkapital tunnustas Saku muusikakooli õpetaja Reet Schumanni

Reet Schumann, foto Anne-Ly Suvi

Saku muusikakooli õpetajat Reet Schumanni pälvis Kultuurkapitali Harjumaa ekspertgrupi preemia pikaajalise muusikahariduse andmise eest Saku muusikakoolis. Seda haridust meie valla õpilastele on Reet Schumann andnud Saku muusikakoolis nii klaveriõpetaja kui kontsertmeistrina juba üle 30 aasta. Pühendunud töö tulemus on tema õpilaste silmapaistvad tulemused nii regionaalsetel kui ka vabariiklikel õpilaskonkurssidel. Hea töö näitajaks on aga eelkõige see, et enamik tema juures õpinguid alustanud õpilastest jõuab ka oma õpingutes lõpuni, mis muusikakoolides ei ole sugugi tavaline. SS

Saku valla parimad

Hetk koos vallajuhtidega pärast autasude kättesaamist. Esimeses reas (vasakult) Ingrid Pöder, Anne Moses, Tiina Saarepuu, Evelin Normak, Marit Aro, Maire Laur, Ene Linnutaja; teises reas Tanel Ots (volikogu esimees), Rein Kobin, Arvo Laud, Tiit Vahenõmm (vallavanem).

Vabariigi aastapäeval said vallavalitsuselt tänukirja järgmised isikud ja asutused: Mihhail Partus, Maria Mänd, Henri Petrutis, Siret Siim, Mirjam Orav, Tamara Kazatšok, Kirsti Vihermäe, Saku Valla Spordikeskus, MTÜ Tõdva Vabatahtlik Pääste, OÜ Heinsal Reisid, Saku Vallavalitsus.

Kiisa talust Kiisa alevikku

27. märtsil möödub 80 aastat, kui Võrumaal Veriora vallas Kasepää külas Kiisa talus sündis tüdruk, kellele vanemad panid nimeks Tiina ja kes pea pool sajandit tagasi saabus koos abikaasaga Saku maile elama. Julgen Ki-Ku-Ta-Ro pensionäride ühenduse inimeste nimel arvata, et vitaalsemat, nii hea huumorisoonega ja abivalimimat prouat annab siin Kiisal otsida, kui seda on Tiina Turp, kellele soovingi tema väärika juubeli puhul anda selle kirjatükiga paraja portsu tunnustust ja sõbralikult õlale patsutada.

Just Kurtna linnukasvatuse katsejaam oli see peamine süüdlane, et zootehnikuks õppinud neiu koos abikaasa Akseliga Lõuna-Eestist siia elama sattus. Ilus kodu rajati nii Kurtnasse kui Kiisale. Aastakümneid valati higi, pisaraid, tunti rõõmu ja jagati tarkusi, Tiina haudejaama juhatajana ning Aksel katsejaama direktorina. Koos kasvatati üles kaks last, kes omakorda oma laste näol on päevadesse rõõmu ja armastust toonud.

Seda armastust ja hoolivust on jätkunud Tiinal kõigele elavale, olgu see siis tööandja,

sõbranna, naaber või alluv. Ise naerab ta, et ju see kutsehaigus – juhendamine ja õpetamine – pole ravitav. Seda Tiina organiseerimist ja abistamist on tunda saanud paljud. Kas on olnud vaja kellelegi süist teha, aidata kartul maha panna, poest toidupoolist tuua või mõni krimpelenkleit stiilipeo jaoks laenata. Kui aga suppi üle liia tuleb, ka siis on naabrid alati Tiinal mees.

Isegi pensionipõlves oodatakse Tiinat asendama lasteaeda, kust ta hiljuti koduseks jäi, või siis kultuurikeskusesse appi. Kohal on ta kõigil koosolekutel ja kultuuriüritustel ning põnevaid lugusid ja mälestusi kuuleb temalt nii palju, et neid jaguks mitme lehe jaoks. Meie Ki-Ku-Ta-Ro avaliku tegelase tiitli pälviks ta kindlasti. Peaks ehk kontrollima passist väljalaske numbrit. Kas ehk pole keegi sinna viga sisse lasknud?

Tuleb tänada saatust, et väike tüdruk Kiisa talust on sattunud Kiisa alevikku. Olgu ikka endiselt su uksetagune jalanõusid täis! Aitäh, et olemas oled!

MARGIT NÕMMIKO

Saku valla traditsioon on tunnustada vabariigi aastapäeval oma parimaid.

SAKU VALLA KULDMÄRK

Anne Moses
vallavalitsuse haridus-, kultuuri- ja sotsiaalhoolekandeteenistuse sotsiaalhoolekande spetsialist

Ingrid Pöder
vallavalitsuse toimetaja-kujundaja

HÕBEMÄRK

Tiina Saarepuu
lasteaia Päikesekild kauaaegne õppealajuhataja (1984–2015)

Helle Talts
lasteaia Päikesekild, ujumisõpetaja

VAPIMÄRK

Maire Laur
vallavalitsuse ehitus- ja planeerimisteenistuse juht

Evelin Normak
vallavalitsuse finantsteenistuse juht

Marit Aro
lasteaia Päikesekild õpetaja

Rein Kobin
AS Saku Maja lukksepp-santehnik

Arvo Laud
Saku Mandoliinide orkestri idee autor

Ene Linnutaja
AS Saku Maja kliendihaldur

ETTEVÕTLUSAUHING 2016
Evelekt AS

SAKU VALLA
AASTA TEGU 2016
Saku saalihokimeeskonna
Eesti meistriks tulek

Saku vallaraamatukogu **kuldlugejad**

Kui Saku raamatukogul oleks kuldlugeja tiitel, siis saaksid selle kindlasti kaks noort inimest – Laur Matthias ja Isabel. Laur Matthias Matzen (12a) elab Metsanurme külas ja õpib Keilas waldorfkoolis Läte. Victoria Isabel Koovit (11a) elab Saue külas ja õpib Tallinnas Gustav Adolfi Gümnaasiumis. Lapsed tunnevad teineteist juba Päikesekilli lasteaiast, kus nad tänu suurele lugemishuvile ruttu sõpradeks said. Ka raamatukogu lugejate nimekirjas olid nad juba enne kooliminekut.

Kui palju te üldse loete?

Victoria Isabel (VI) Varem näiteks 2 raamatut päevas, kui on õhemad. Kool võtab järjest rohkem aega ja enam nii palju ei jõua.

Laur Matthias (LM) Ma ei oska seda numbritesse hästi panna, pigem küsida, et mitme leheküljelise raamatu ja kui kaua... Ütleme lihtsalt, et ma loen palju!

Kui paljud teie klassikaaslased loevad raamatuid?

VIK Mina tean nelja last, mina nende hulgas.

LMM Minu koolis loevad praktiliselt kõik, mõne kohta ma päris täpselt siiski ei tea.

Kas see laps, kes loeb, on koolis eakaaslaste hulgas popp?

VIK Otseselt nii öelda ei saa, oleneb ikka inimesest endast.

LMM Mina olen küll natuke oma klassis popp, mul on isegi hüüdnimi seal tekkinud - professor või siis teadlane.

Ja sinu klassis, Victoria, loevad ülejäänud ainult kohustuslikku?

VIK Põhimõtteliselt jah.

Aga äkki nad loevad midagi muud, mitte ilukirjandust, äkki ajakirju näiteks? Kas teie loete ajakirju?

Just nii armastab Laur Matthias ema sõnul lugeda ka kodus, ainult siis on kahel pool poissi veel kõrge virn raamatuid.

“Lugemine on hea ajaviide, avardab silmaringi ja sõnavara suureneb ka,” ütleb Victoria Isabel. “Jah, neil kes raamatuid loevad, on kõige suurem sõnavara,” teatab ka Laur Matthias.

LMM Loen laste teadusajakirja “Minu maailm” ja ajakirja “Imeline teadus” vaatan ka läbi, vahel loen ainult pealkirju. “Tom & Jerry” ajakirja ma jõuan tavaliselt poes läbi vaadata. Ma vaatan tavaliselt ajakirjad juba poes kõik läbi, kiiresti, keegi ei saa arugi, et ma neid loen.

VIK Ma loen ka uue “Tom & Jerry” poes ära, aga ma eelistan ikkagi raamatuid.

Mis on teie lemmikraamatud?

VIK Percy Jacksoni sari on lemmik, Harry Potteri sari oli hea, Videviku saaga. Ma loengi rohkem sarju, mõned lähevad juba meelest ära, nii palju on häid.

Kas teile meeldivadki rohkem paksud raamatud või pole vahet, kas paks või õhuke? VIK Väga vahet ei ole, aga õhuke saab rutem läbi. Lõpukurbus tuleb õhukeste raamatutega rutem, kahju, et läbi saab.

Kas te olete proovinud midagi ise ka kirjutada?

LMM 3 raamatut on hetkel pooleli.

VIK Ma kirjutan rohkem lühijutte. Pole veel seda päris õiget tunnet, et raamatut kirjutada, sellepärast lühijuttud. Olen proovinud hobustest kirjutada, hobused on mu lemmikud, aga ei tule ikka päris veel, on vaja veel materjali koguda ja mõelda.

Kas teil jääb aega ka muude hobidega tegeleda?

LMM Ma mängin karmoškati, mis on üks lõõtspill, kunstiringis joonistan, siis käin vehklemas, ratsutamas ja vahetevahel lasen vibu.

Millal sa siis veel lugeda jõuad?

LMM (naerab) Igal õhtul, autos,

nädalavahetustel, voodis.

Autos ei saa mõned üldse lugeda, süda läheb pahaks.

VIK Mul läheb.

LMM Aga ma lugesin nii palju autos, et mul see süda paha läks üle, keha harjus ära, et ma seal rappuvas autos loen ja enam ei lähegi süda pahaks.

VIK Nojah, kui on ikka väga hea raamat, siis mind ka eemale ei hoia, püüan lugeda, aga lõpuks läheb süda pahaks ja siis olen kurb... aga pärast loen edasi

Ja sinu hobid?

VIK Mängin saksofoni ja käin ratsutamas. See ei ole otseselt hobi, aga treenin oma koeri, isa andis paar vana rehvi ja leidsin puutoikad ja panin koerad hüppama, vana koer eriti ei taha, aga noorem teeb rõõmuga kaasa, lahe on.

Nii et kogu aeg raamatuid ei loe?

LMM Kui saaksin, siis loeksin küll.

Mis ained teid koolis huvitavad, reaali või humanitaari?

LMM Ma ei tee vahet, meil ei ole reaali ja humanitaari, ma lihtsalt õpin, meil ei panda hindeid ka.

VIK Ma stressan praegu oma mata hinde pärast. Ma saan aru, aga kui on kontrollitöö, siis mu pea lõpetab töötamise.

LMM Ma unustan vahel mõne arvuga arvutamata ja vene keel ja inglise keel on mul vist hinde järgi kolmeseisus, aga waldorfkoolis ei panda hindeid.

Kas teil prillid on?

VIK Ei ole.

LMM Mul on, eelmisel aastal sain, parem silm on tuksis.

Mis asendis te loete, pikali või laua taga istudes?

VIK Vahet pole, peaasi, et lugeda saab. Pikali on mugavam, lõõgastud, lihtsalt. Ma keerlen voodis kogu aeg, kui loen. Üks külg väsis ära, siis keeran teise. Valgus peab piisav olema.

LMM Kui päike paistab peale, siis on kõik korras. Mulle meeldib kõhuli lugeda. Mul on lugemislamp, kui öösel vahel loen, salaja. Ega lugemine ei riku silmi, ainult väsitab, see on teaduslikult tõestatud.

Ahaa, kust sa seda tead?

LMM "Inimese keha 24 tundi", sellest raamatust.

Kui te raamatut loete, kas siis olete täielikult raamatumaailmas või vahepeal hakkab mõte nii öelda mujale ujuma?

VIK Oleneb raamatust. Huvitava raamatuga seda ei juhtu, aga kui peale paari lehekülge mõte mujale läheb, siis jätan pooleli ja lähen süüa midagi näiteks ja siis võib olla unustan selle raamatu hoopis. Kui on mingi mure, siis võib ka nii juhtuda, et loen ja ikka mõtlen murele ka...

LMM Mul on jälle vastupidi, kui on mure, siis võtan raamatu ja lugedes läheb kõik meelest ja kuulen teisi alles siis, kui keegi kõrva ääres karjub.

Kas vanemad ka soovivad teile midagi lugeda?

VIK Jaa, aga nad soovivad rohkem oma ajastust raamatuid, mis nad ise lapsepõlves lugesid, näiteks "Kadri" ja "Kasuema". Maailmapilt on erinev, täitsa loetavad, aga fantaasia on ikka parem.

Tundub, et kirjanikele meeldib kirjutada oma lapsepõlve ajast, aga lastele seda eriti lugeda ei meeldi. Kas on nii?

LMM Jah, kaugem aeg on huvitavam.

VIK Lähiminevikust ei meeldi ja päris kiviajast ka lugeda ei taha, aga keskaeg ja renessanss pakuvad huvi.

Mulle tundub, et te liigute varsti niikuinii sinna täiskasvanute ulmesse ja fantaasiasse.

LMM Ja teadusraamatutesse ka.

VIK Täiskasvanute raamatutes on liiga palju seda armuloode värki.

LMM Mulle ka ei meeldi armulood.

Millises raamatus näiteks oli teie jaoks liiga palju armastust?

VIK "Kellavärgiga ingel".

LMM Ja Harry Potteri kahes viimase osas ka oli natuke liiast.

Aga äkki mingil ajal hakkab teile see osa ka meeldima?

LMM No võib-olla.

VIK Ei usu. Kuigi no natuke võib-olla, aga kui raamat ainult sellel põhinebki, siis ei huvita.

Mis teil praegu pooleli on?

VIK "Kivisüda" alustasin, aga pole eriti aega lugeda.

LMM Alustasin järjekordselt "Metsikusse ellu", mitmendat korda juba. Ma ostsingi lausa selle endale, et oleks igal ajal võtta.

Mida lõpetuseks soovite öelda?

LMM Lugege rohkem, ärge olge nii palju nutitelefonides.

VIK Inimesed näevad lollid välja, pead on kogu aeg all ja vahivad ekraane ja siis naevavad tobedalt omaette, kõrvalt on imelik vaadata. Ma tean, ise vahin ka vahel, aga seda tuleb teadlikult piirata.

Kuidas nutiseadmetega on üldse, palju kasutate? Teil vist rohkem ikkagi raamatud pihus?

LMM Mulle kingiti jõuluks animatsiooni stuudio, tahtsin filme teha, siis ma olin küll telefonis kauem, aga muidu mul ühtegi mängu pole.

Arvutimänge te ei mängi?

LMM Ei.

VIK Mõõdukalt, kunagi mängisin rohkem, aga nüüd on mingi 2–3 mängu, mida aeg-ajalt lihtsalt üle vaatan. Võiks olla selline päriselust arvutimäng, et oleks rantšo ja ma peaksin hobuste eest hoolitsema, söötma neid jne. Ühe hobusemängu ma tõmbasin, aga seal sai ühe korra päevas 5 minutit midagi reaalselt teha, mõttetu oli. Simsi ja Minecrafti vahepealset mängu on vaja.

Kas usute, et jääte vanemaks saades ka lugema?

LMM ja VIK Jaa, kindlasti!

VIK Lugemine on väga hea meeleolu saadaja välja oma igapäevaelust, unustad ennast lugema. See on aken teise maailma, eemale rutiinist ja muredest.

Lastega vestles ja küsimusi esitas raamatukoguhoidja Küllike Printseva.

Laur Matthiase lemmikraamatud on näiteks "Suure Lohe maa: värviline saladus", "Osav Peter ja tema fantastilised silmad", Harry Potteri sari, Septimus Heapi sari ja Eragon. Fotod: Küllike Printseva

Sõnad põlvkonnalt põlvkonnale

Emakeelepäeva kuul vahetasid päevakeskuse eakad ja noortekeskuse noored omavahel sõnu, uurides teineteiselt, kas kumbki põlvkond mõistab teise sõnavara ja väljendeid.

Noortelt vanadele

yolo (*you only live once* ehk mul suva) - ei tea
lol (*laughing out loud* ehk valjuhäälselt naerma) - ei tea

swag – (väga lahe) - ei tea

squad (sõprade seltskond) - ei tea

madis (joogi põhi, mida keegi ei taha) - midagi halvustavat

tim (kõik on korras) - tip-top, on hästi

lamp (mõttetu) - kerge, suvaline

läägab (arvuti on aeglane) - pole kuulnudki

rõstima/rektima/puid alla panema

(alla suruma, paika panema) - ei tea

taun (loll) - haigus, natuke napakas

üle laskma (tunnist puuduma) - üle ääre olema

soolane olema (kerge ärrituv, pahur) - kuri, õel

Vanadelt noortele

tüüne (vaikne, tasane) - krampides inime, rõõmus, kõva mees

kombinee (aluskleit) - kombekas, kompevek, kompimine

niuded (vöökohast allpool olev kehaosa) - nuudlid, nõuded

šlaager (poplaul) - autolaager, lastelaager, pillide summutaja

kere on hele (kõht on tühi) - valgenahaline, kõht on tühi

leitsak (lämbe õhk) - torm, kuur, pintsak

lunkpäine (rumal) - lühike, loll, ülbe

inimene

sõnaaher (väheste jutuga) - ei oska midagi öelda, sõnavara, risküsitlus

defitsiit (puudujääk, nappus) - midagi arstiga seotut, bakter, parasiit, käte puhastus

pausi panema (tunnist puuduma) - mängust pausi tegema, tööst puhkama

klattima (korda ajama) - arveid klaarima, klatšima, vaipa kloppima, tüli lahendama

arvelaud (endisaegne arvutusvahend) -

lükati (joonlauakujuuline arvutustehete tegemise vahend) - käru, traktor, mis lükkab

faks (sidekanali kaudu paberil edastatud täpne koopia) - rebane, vaktsiin, vinüülplaadi mängija SS

Kiisa esimene telemälumäng

Kiisa esimese telemälumängu laua taga olid koos nii vanad kui noored ning võitja oli lahtine kuni viimase küsimuseni. SS

17. veebruarikuu päeval toimus Kiisa vabaajakeskuses mälumäng „Me armastame Saku valda“, mis tänu Eestis elavale aust-raallasele Andrew Macksile oli nagu tõeline telemäng.

Mälumängus osales neli julget võistkonda: Saku Gümnaasiumi Nutikad, Kurtna Kooli Andekad, Kiisa Vabaajakeskuse Töökad ja Kiisa Seeniorid. Suur tänu kõikidele võistkondadele aktiivselt vastuse nuppu vajutamast, mis tagasihoidliku publiku naerma ajas ja ärevust õhku tekitas.

Ajal, kui ajuragistajad puhkasid, esinesid

Kurtna kooli lapsed Playbacki võidulooga ja iisa Rahvamaja musikaalne seltskond. Kogu selle mängulise õhtupooliku viis läbi Evelin Küberson, kes tundus õhtujuhi puldi taga, nagu oleks otse telemälumängu saatel välja hüpanud. Mõnus kombo oli sel päeval koos ja kindlasti värskendasid mälumängu küsimused nii mängijate kui ka publiku teadmisi Saku valla kohta.

Peale võitja meeskonna Kiisa Vabaajakeskuse Töökate võistkonna said auhinnatud ka kõik teised mängijad ning loosiga jagati auhindu ka publikule.

Nii palju toredaid auhindu saime välja anda tänu sponsoritele, kelleks olid Kiisa Apteek, Kiisa Coop (A&O), Mariken Nikker Photography, Saku Õlletehas, Siiri VJ Käsitöö, Vembu-Tembumaa, Esko Talu ja Taibula.

Oma vabast ajast mälumängu tehniliste lahendustega tegelenud Macks on nõus ka tulevikus meil mälumängu korraldama ja lubas järgmiseks mänguks veelgi huvitava- ma ja parema lahenduse välja mõelda.

KERLI TAMM

Kiisa rahvamaja kultuuritöötaja

Saku poisid toovad prae otse koduukse taha

Sakus on alustanud tegutsemist noortepro- jekt BurxiAbi, mis võimaldab nii Saku kui ka selle lähistel asuvate alevike ja külade elanikel tellida endale toidu otse ukse taha.

Projekti veavad Saku vallas elavad neli noormeest, kelle idee on aidata nii söögi- kohti kui ka nende kliente. Projekti algataja Herlent Kriki sõnul on tema eesmärk osu- tada kullerteenust inimestele, kes pole oma elukoha tõttu saanud varem sööki ja/või jooki endale koju tellida. „Olen isegi vahel tahtnud nädalavahetuse hommikul kodus ühe korraliku prae ära süüa, kuid Tallinna kullerfirmad ei ole nõus seda Sakku tooma. Nüüd on aga ka meie valla inimestel selline võimalus olemas,“ ütles Krik, kelle sõnul on BurxiAbi kullerid praegu ainsad, kes Saku ümbruses toitu koju viivad. Ta kinnit- tas, et toit jõuab tellijani soojalt, sest firma kasutab termokarpe ja soojakotte.

BurxiAbi teine eriline külg on tema

koostööpartnerid. Nimelt on BurxiAbi valmis oma klientidele viima roogasid söö- gikohtadest, kust pole kunagi varem olnud võimalik midagi koju tellida. Koostööd tehakse praegu kolme firmaga: Saku söö- gikoha Grill&Kebabiga, Saku vallas teg- gutseva kitsepiimajäätiste valmistaja Jätsu Jäätise ja Pizzakioskiga.

„Meie eesmärk on luua head suhted enamike Sakus ja selle lähistel tegutsevate söögikohtadega. Ja siia maani on kõik meie partnerlusega rahule jäänud!“ rõõmustab Herlent Krik. Kuigi teenust on pakutud vaid mõni kuu, on BurxiAbi märganud sotsiaalmeedias, tellimusi on saadud juba nii Sakust kui väljastpoolt alevikku ning kliendid on rahule jäänud.

Tellimusi on olnud nädalas alla saja ja esimese kahe kuuga on tulud-kulud enam- vähem nullis.

STEN ÄRM

BurxiAbi poisid pakuvad teenust tööpäevadel kella 16-20 ja nädalavahe- tustel neli tundi. Tänu termokarpidele ja soojakottidele jõuab toit kohale soo- jalt. Kontakt: burxiabi@gmail.com facebook.com/burxiabi/ Tel: 5624 6369

Usutlus

Henrik Normanniga

Uue näitemängu aines on pärit Henrik Normanni Bangkoki reisidelt.

TEATER KODUÕUEL

Sel suvel saab Kajamaal Küla Villa õuel vaadata Henrik Normanni monotükki. Avatud on ka kohvik.

Suvel tuleb Saku valla elanikele teater koduõuele kätte, sest Henrik Normanni uhiuus monoetendus “Kraaniga hunt Bangkokis” esietendub juba juunikuus Küla Villa õuel. Kust saab Henrik oma populaarseteks etendusteks inspiratsiooni, milliste projektidega veel tegeleb ning mil moel on seotud Saku vallaga, seda lähemalt uurimegi.

Võib julgelt väita, et viimaste aastate populaarseim koomik on Henrik Normann, sest nii palju positiivseid kommentaare ning ehedaid kiiduavaldusi, kui pälvis aasta viimasel päeval eetris olnud “Edekabel”, ei kogunud ükski teine telesaade.

Ülipopulaarseks on osutunud ka tema viimane monotükk “Henrik Normanni uskumatud seiklused New Yorgis”, mis on etendunud nii suurtes saalides kui väikeses mängukohtades ning kogunud tänaseks päevaks kokku juba ligi 100 mängukorda.

Tundub, et publik armastab koomikat, mis lähtub tavalistest ja igapäevaelulistest situatsioonidest, milles iga inimene iseenast või oma naabrimeest ära võib tunda ning millistesse olukordadesse igaüks meist oma elu jooksul kindlasti vähemalt korra on sattunud.

Inspireerivad reisid

Viimastel aastatel on Henrik oma monotükkide jaoks inspiratsiooni saanud just reisil viibides. Nii nagu New Yorgi seiklused said etenduseks kokku pärast seda, kui ta maailma ühes inspireerivamas linnas mõnda aega kohapeal elas, nii kogus ta eneselegi teadmata materjali ka Taimaal viibides, et vormistada see hiljem monotükiks “Kraaniga hunt Bangkokis”. Lõplikuks vormistamiseks andis väikese tõuke Küla Villa peremees Hanno Remmel, kes otsis suvehooajaks lõbusat ja koomilist tükki. Eneselegi ootamatult meenus Henrikule, et tõesti-tõesti sattus ta ju Taimaal viibides nii mõnegi huvitava olukorra otsa, mis lausa kibeles paberile saama.

“Etendus räägibki minu seiklustest Taimaal ja tänu koomilistele seikadele on seal palju äratuntavat kõigile, kes Aasia

poole reisinud. Tai on kirev maa ja oma-moodi kombestikuga. Eestlaste jaoks on seal palju kummalist ja tavatut ning sellest arusaamine võib aega võtta või sind siis sootuks rumalasse olukorda jätta,” räägib Henrik Normann oma uue monotüki saamisloost. “Igal juhul on see seiklus kõigile seiklejatele. “Kraaniga hunt Bangkokist” on loogiline jätk minu New Yorgi etendustele. Miks aga selline kummaline pealkiri, sellest arusaamiseks tuleb etendust vaadata tulla!”

Hetkel tegeleb Henrik paralleelselt nii New Yorgi etenduste andmisega kui valmistub ka uue monotüki prooviperioodiks.

Saku on elamiseks väga tore koht

“Eesti on maailma paremini hoitud saladus ja siia on alati tore tulla. Kui kodusest argielust tüdimus peale tuleb, siis on kõige õigem minna maailma vallutama. Aga alati on hea teada, et lõppsihtkohaks on kodu oma armsas Eestis,” ütleb Normann, kes on aastaid tagasi Saku vallas elanud ning

kel on oma sõnutsi sellest väga head mälestused.

„Mõnus ja vaikne koht, toredad inimesed ning kohapeal on kõik eluks vajalik olemas. Praegugi on mul Sakus väike krundike, kuhu plaanin omale väikese kodu ehitada. Aga eks tulevik näitab, kuna ja kuidas.”

Saku valla patrioodina on tal hea meel, et tema järgmise monotüki etenduskohaks on just Küla Villa ehk et Saku elanik ei pea toreda teatrielamuse saamiseks kaugele sõitma. Mis võiks olla veel toredam viis ideaalset suveõhtut veeta, kui tulla pere ja sõpradega nautima lõbusat teatrietendust, soovi korral süüa kõht head ja paremat täis ning saada nii üks mõnus kunsti- ja toiduelamus. Olete oodatud!

Henrik Normanni monoetenduse “Kraaniga hunt Bangkokis” esietendus toimub 4. juunil. Etendust mängitakse juunis ja juulis neljal pühapäeval Küla Villa õuel.

Piletid müügil Piletilevis. Etenduse päevadel on Küla Villas avatud ka kohvik.

ANNIKA REMMEL

Peadmurdvad pöörded ja hullud trikid ehk **ekstreemspordit**äht Saku vallas

4.–5. veebruarini Tallinnas toimunud ülemaailmsel ekstreemspordi võistlusel Simple Session osales ka Saku valla noor Kristen Pöder (25), kes on aastaid sõitnud BMX rattaga.

Kui vanalt alustasid ekstreemspordiga?

Esimene bmx-ratta kinkisid mulle vanemad, kui olin umbes 10aastane.

Oled tegelenud ekstreemspordiga 15 aastat, mis motiveerib sind jätkama?

Kui rääkida BMXi-ist siis olen otsustanud, et võtan seda 110% tõsidusega. See tähendab minu jaoks seda, et harjutan ja teen trikke, millest ma kunagi unistada ei osanud, et ma neid suudaksin. Alustades ma seda asja nii tõsiselt ei võtnud kui praegu.

Kust tekkis huvi ekstreemspordi vastu?

Kuna sõbrad alustasid sel ajal krossisõitmise, siis oli üks nende huvi hüpekatest rattaga hüppamine ning nii hakkasin ka mina seda proovima. Iga Saku peale tekkinud mullahunnik oli meile uus hüpekas, kuni see ära kasutati sinna, kuhu see mõeldud oli.

Kas Simple Sessionile saavad kõik soovijad või millised on eeldused?

Kutse eelvooru said kõik Eesti sõitjad, kes on kas mõnel Eesti-sisesel olulisel võistlusel osalenud või muul moel silma paistnud. Eelvoorst edasi põhivõistlusele sai 4 paremat street- ja 4 paremat park-stiilis ratturit. Kahjuks tuleb tõdeda, et eelnevad kaks aastat sellist võistlust korraldatud pole. Mistõttu oli sinna raske pääseda, kui sa just varem osalenud polnud.

Kus sa harjutad ja mis materjalist on sinu kui sõitja hinnangul parim skatepark?

Alustasin kodukandis Sakus, kuid nüüd ei ole Saku tingimused minu arenguks enam piisavad, aga teen ka Sakus vahetevahel lihtsamaid trenne, kui ei viitsi kaugemale minna. Põhitrennikoht on Spot of Tallinn, kus on parimad võimalused areneda.

Parim park on kindlasti vineerist. Mulle isiklikult meeldib väga ka mullast hüpekattel sõita ning nende kahe vahel on mul raske valida. Kõige vähem eelistan sõita betoonskateparkides.

Oled olnud 2013. a Sakus avatud skatepargi üks looja. Milliseid uuendusi/täiendusi vajab Saku park?

Parki peaks obstaakleid lisama. Nii tekiks võimalus proovida trikke, mida hing ihkab. Kui mõelda algajatele, siis sealne hüpekas ei ole eriti algajate sõbralik.

Mida algaja BMX rattur peaks silmas pidama?

Esmalt peaks end ratta seljas ja skatepargis mugavalt tundma ning alles siis hakata trikke õppima. Muidu võivad tulla kergelt halvad vigastused. Kindlasti tuleks kasutada kiivrit ja kaitsmeid!! Hea oleks, kui on kaasas keegi, kes jagab asja ja oskab sind juhendada.

Kas kiivri kasutamine võistlustel peaks olema/on vabatahtlik või kohustuslik?

Kiivri kandmine võistlustel pole kohustuslik ning enne iga suuremat võistlust pead andma allkirja, et kõik on omal vastutusel. Minu meelest aga peaks kiivri kandmine kohe kindlasti olema kohustuslik! Juba seetõttu, et võistluselt üritad saada võimalikult head kohta ja seega teed raskeid trikke, mistõttu on halvasti kukkumise oht suurem.

Millal peaks ekstreemspordiga alustama, et jõuda tippu?

Mida varem, seda parem, aga kui alustad hiljem, pole ka hullu. Pead lihtsalt tõsiselt pühendumale.

Millised on sinu valusaimad kukkumised või traumad?

Jalaluumurrud on ilmselt ühed valusamad ja need paranevad kahjuks väga kaua. Kui juba jalg enam vähem korras, peab seda vaikselt treenima hakkama. Kui rääkida täpsemalt hüppeliigesest (mul on olnud samas kohas trauma kaks korda), siis pärast murdu ei taha see liikuda nii nagu enne. Luudega, millel otsest liikumist pole, on asi lihtsam, need paranevad ära ja on korras.

Kas oled kaalunud ekstreemspordiga lõpparve tegemist?

Ei ole.

Kuidas suhtuvad lähedased sinu hobisse? Kas nad on alati olnud toetavad?

Toetavad ikka, aga üks ema ka üritab vaikselt meelitada, et kas juba ei aita sellest, et äkki vaataksid uue hobi poole. Tavaliselt tuleb see jutt siis, kui mingi suurem vigastus on. Mingeid treeningsõidu ja võistluste videosid nad ka heameelega vaadata ei taha.

Miks peaks vald investeerima ekstreemspordi?

Noorte seas on ekstreemspord väga

Kristen Pöderi sõnul üritab ta trenni teha nii palju kui võimalik, keskmiselt 3–4 korda nädalas kindlasti. Võistlusi tuleb aasta peale aga umbes 20.

populaarne ning kui seda toetab ka oma vald, tehes häid skateparke ja korraldades seal ka üritusi, innustab see noori veelgi.

Millised on sinu hobid peale BMXi?

Mulle meeldib krossisikliga sõita. Suvel on mõnus Männikul veelauaga liugu lasta.

Millega tegeled igapäevaselt?

Olen Tallinna Tehnika Kõrgkooli elektritehnika eriala tudeng, seega käin koolis ning vabadel päevadel töö ja trennis.

Kas sul on regulaarseid sponsoreid?

Olen sponsorite otsingul.

Kas nimetad ekstreemspordi hobiks, trenniks või tööks ja miks?

Trenniks ja hobiks. Ma ei pea seda tööks, sest töö eest saadakse palka. Kui ma selle eest palka saaks, oleks see mu parim töökoht.

EVELIN KÜBERSON

noortekeskuse juhataja

Kristen Pöderi saavutused

2008–2013 Ülemiste Freestyle Ratta kross I koht (2010 II koht)

2014 Estonian Open etapid eliit mehed I koht

2015 Läti Winter Kickoff „Parim flyboxi trikk“ tiitel

2016 Ilmarise BMX jam I koht ja „Parim trikk“ tiitel

2016 Viljandi III koht ja „Kõrgeim koha-pealt hüpe“ tiitel

2016 Rapla pargi avamine II koht

2016 Rakvere open II koht

2016 Järva-Jaani pargi avamine II koht

2016 Pääsküla Xmas Jam I koht

2017 Simple Session eestlaste pargisõitjate eelvooru IV koht, osalemine peavõistlusel

Kurtna Kangutaja annab hoogu

Teist aastat toimus Kurtna koolis võistlus Kurtna Kangutaja, kus osales kaheksa Harjumaa kooli, kokku 85 sportlast. Rein Raspeli korraldatud võistlusel võeti mõõtu kolmes vanuseklassis ja päeva lõpuks selgitati ka üldvõitja kool.

500 meetrit läbisid sõudeergomeetritel Kurtna, Saku, Kajamaa, Nissi, Ääsmäe, Ruila, Turba, Kohila kooli 4.-9. klasside õpilased.

“See on ala, kus ei loe nii palju tehnika - vaja on vastupidavust ja jõudu,” ütles võistluse üks eestvedajaist Kurtna kooli direktor Kristjan Saar. “Lisaks on ala ka pealtvaatajatele ja kaasaalajatele väga atraktiivne, sest sealnalt on tulemused reaalselt näha.”

Kõrvulukustavalt üle võistlusmelu kostnud hüüete „Kurtna Kool, Kurtna Kool!“

toel saigi võistkondliku esikoha Kurtna kool; Saku jäi kolmandaks ja Kajamaa seitsmendaks. Individuaalalade võitjateks olid Kurtnast Karit Randma, Rainer Nurmeleht ja Morten Järv, Saku koolist Villem Noot, Kajamaa parim oli aga Ali Benmakhlouf, kes sai oma vanusegrupis teise koha.

“Kui õpilane ei pruugi tavapärasest õppeainetest alati viisi saada, siis võib sport olla just see valdkond, mis toob tema tugevuse esile,” ütles Saar. “Parima eneseteostuseni viib enesületus, millele aitavad kaasa omade ergutushüüded ja kõrval rajal võitu ihkav konkurent. Võistlus õpetas, et esimese ebaõnnestumise järel ei tohi kohe murduda, vaid just lõpuponnistus võib olla otsustav.”

SS

Kaasa elasid nii õpilased kui direktorid.

Siim Seiton Kurtna kooli 5. klassist - tulemuseks omavanuste klassi 2. koht

Saku taldrikulennutajad hõbedal

Veebruaris osales Saku meeskond Rakveres Eesti sisemeistrivõistlustel Ultimate frisbees e Ultimate's. Turniir toimus kahe miinusringi süsteemis, mis tähendas, et iga pärast kahte kaotatud mängu oli võimalik veel kuldmedalitele mängida.

Ultimate Saku alustas ultimate trennidega napid 8 kuud tagasi ja meie jaoks olid need ajaloo esimesed sisemeistrivõistlused. Võistkonda kuulusid Fredi Raba, Georg Sebastian Kraas, Henri Laiho, Henrik Jõesalu, Henrik Kangur, Kuldar Mark, Markus Soom, Meelis Uudam, Mihkel Luigas ja Robin Lilleorg. Miinimumeesmärgiks seati medalid, mida kirkam, seda parem.

Esimesena mängiti Tartu III

meeskonnaga, kelle vastu saadi mäng kohe käima ja võeti kindel 12:4 võit. Teises ringis mindi vastamisi valitsevate Eesti meistritega Kivi-Vigalast, kelle võitmiseks piisavalt sujuvat kokkumängu näidata ei suudetud, tulemuseks 5:12 kaotus. See tähendas, et Saku langes miinusringi, kust tuli medalite võitmiseks end välja kaevama hakata. Järgmistes mängudes oli Saku ülesannete kõrgusel, tasuks 12:4 ja 8:6 võidud vastavalt Tartu II ja Kostivere vastu. Siis aga hakkas juhtuma!

Järgmises mängus tuli vastu mitmekordne Eesti meister ja kümnetes kordades kogenum võistkond Tallinnast. Saku poisid suutsid vastaseid kaitses survestada ja tasavärgise mängu lõppfaasi 10:7 skooriga

enda kasuks pöörata. Medalid käes, miinimumeesmärk täidetud! Medalimängudes mindi taas kokku valitsevate meistritega. Eelmistest mängudest saadud õppetundide ja emotsioonide toel suutis Saku vastastest hammastega kinni hoida ja see tasus end ära. Meistrid hakkasid eksima ja meie paremini mängima, tulemuseks tõeline üllatuspomm 9:7 Sakule.

Kuna finaali oli Saku jaoks tõeline boonus ja juba päeva seitsmes mäng, vastastel alles neljas, ei jätkunud finaalis piisavalt jalgu, et ohtlikuks saada. Sellele vaatamata, tubli mäng, skooriks 6:12 ja hõbemedalid kaelas!

Info: www.ulti.ultimate.ee.

Ultimate frisbee ehk ultimate Kontaktivaba meeskondlik sportmäng lendava taldrikuga, mille põhimõte on sarnane Ameerika jalgpallile – mänguvahend tuleb toimetada punktisooni. Kettaga liikuda ei või, vaid see lennutatakse punktisooni meeskonnakaaslaste vahel söötes. Kaitsva meeskonna ülesanne on seda takistada. Erinevalt teistest spordialadest ei ole ultimate's kohtunikke. Kõik mängijad tunnevad ja järgivad mängureegleid. See õpetab mängijatele spordimeheliikkust ja oskust austada oma vastaseid.

Ultimate'i trennid toimuvad Saku Valla Spordikeskuses T ja N kell 21. Oodatud on kõik huvilised, sõltumata soost, vanusest ja sportlikust taustast. Huvi korral kirjuta aadressil robin.lilleorg@gmail.com või võta ühendust Facebookis.

Ultimate Saku elu esimene võit ja kohe hõbedane. Foto: Marleen Varblas

Ei midagi uut siin päikese all

Lugu sellest, kuidas ministeerium Sakku koliti

Ei midagi uut päikese all ehk kuidas ministeeriumit Sakku koliti

Ajalugu kipub ikka korduma. Jälle on alustatud suurte ümberkorraldustega Eestimaal. Ikka suuremalt väiksemale ja siis jälle väiksemalt suuremale – kunagi oli Eestis 44 rajooni, 1952. a mais oli aga meil kolm oblastit (Tallinn, Tartu, Pärnu), mis juba 1953. aasta mais likvideeriti.

Ajaloo paratamatuse tulemusena on Eestis pidevalt maainimeste hulk vähenenud, eriti pärast küüditamisi ja kollektiviseerimist. 1960-ndate alguses otsustati linnaasutusi maale ja väikelinnadesse viia. Esmalt alustati põllumajandusministeeriumi tükeldamisega. Sobivaks kohaks valiti Sakus töötava EMMTUI ehk Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse Teadusliku Uurimise

Instituudi ruumid. Siia kolisid osaliselt propaganda, plaani, teadusliketehnilised ja taimekaitse alal töötajad. Tööd alustati esimese korruse ruumides.

Ministeeriumi töötajatel algasid sellega aga suured olmeprobleemid. Hommikul ootas neid ministeeriumi juures eribuss, mis tõi nad Sakku ja viis õhtul tagasi Tallinnasse. Tihti olid aga teed libedad ja mitu korda libises bussi aknast välja ronida ja jalgsi teekonda Sakku jätkata. Töötajate tööpäevad venisid pikaks ja õhtuti olevat olnud tunne, et oleks nagu pikast komanderingust saabunud. Ees ootasid aga veel ju lapsed ja kodused toimetused. Sakus olid tihti tööruumid külmad. Ükskord lendas katlakütja viperuse tõttu katlamaja õhku, jäle külm.

Kevadel olukord muutus – kõik asutused jäid Tallinnas oma kohale. Rõõmuga koliti Sakust Tallinnasse tagasi. Naljatades meenutati, et talvine laudaperiood elati maal ja karja väljalaske ajal võis jälle linnas kevadet vastu võtta uute töövõitudega.

ALMA KALLION

Ükskord tuli inimestel isegi bussi aknast välja ronida ja jalgsi teekonda Sakku jätkata.

Et vabaduse vaim ja tahe ei ununeks

Idee luua Saku alevikku valla kultuspaik sündis eelmise sajandi lõpuaastail Saku vabadusvõitleja Ludvig Verniku algatatud mõttest tekitada paik, kus vabariigi tähtsündmustel saaksid valla elanikud koguneda, et mälestada neid Eesti rahva liikmeid, kes on andnud panuse Eesti Vabariigi loomisse ja hoidmisse. Asetades lilleõie kultuskivile, loome sideme karmi saatuse läbi hukkunud kaasmaalastega ning võime tõdeda: kedagi ei ole unustatud ega unustata! Kivi sai auväärsse kohta Saku pargis põlispuude all tänu tollaegse Saku vallavanema Arvo Pärniste toetusele ja valla tookordse sotsiaaltöötaja Anneli Kana ettevõtlikkusele.

Hea Saku elanik, ära unusta, et see kivi tähistab Eesti Vabariigi poegade ja tütarde panust igikestvas võitluses meie maa vabaduse nimel ning möödudes sellest paigast, ära unusta, et täna astud sina nende kangelaste jälgedes ja et nüüd sõltub meie maa vabadus sinu panusest Isamaa altarile.

ARVI AASMA

Saku vabadusvõitlejate nimel

Miks lipud ei lehvi?

Toimetusse jõudis lugejate mure – paljudel Saku kortermajadel puudusid 24. veebruaril riigilipud. „Mis on eestlasest saanud? Elu on vist liiga heaks läinud,“ oli kõneleja kurb kaaselanike üle, kes ei austa oma riiki ega rahvast, jättes lipu heiskamata isegi Eesti riigi sünnipäeval.

Teema - TURVALISUS!

Metsanurme külakeskuses

9. aprillil kell 11-16

Turvalisuse koolitus kogukondade eestvedajatele ja kõigile huvilistele

Kuidas tagada oma kodu, lähedaste ja kogukonna turvalisus? Kuidas ennetada tulekahjusid ja teisi õnnetusi? Kuidas käituda kriisilukorras?

Koolituse viivad läbi vabatahtlikud päästjad
Peeter Mahon ja Madis Milling

Registreerimine ja lisainfo
www.metsanurme.eu

23. aprillil kell 16.00

Metsanurme küla koosolek

• Kell 16-17 „Kas sinu kodu on vargas juba käinud?“ ehk kuidas luua keskkond, mis ei anna võimalust kuritegudeks.

Turvalisuse ekspert ja Eesti Naabrivalve juht Marek Väljari. Ettekandes kasutatakse näiteid eelneva ringkäigu ja fotode põhjal Metsanurme külast. Osaleb piirkonnapolitseinik.

• Kell 17 koosolek, päevakorras:

- Metsanurme arengukava 2017-2021 heakskiitmine
- Olukord ühisveevärgiga jt Saku vallaga seotud küsimused – kutsutud valla esindajad
- Metsanurme sündmused 2017
- Kohalalगतatud küsimused

Täiendav info ja ettepanekud teemadeks
metsanurme@gmail.com, tel 53065503

Vembu-Tembumaa Kurtnas võtab
22.05-03.09 tööle

klienditeenindajaid,
koristajaid
müüjaid.

Töö on vahetustega.

Ootame tööle alates 17. eluaastast.
Eriti on oodatud noored ja tegusad pensionärid.

Täpsem info tel 6719 155 (E-R 9-16)
või

www.vembu-tembumaa.ee
Sooviavaldus saatke e-posti aadressile
info@vembu-tembumaa.ee

Mis juhtus

Põhja prefektuur

28.02 teatati, et Saustinõmme külas unustas avaldaja mobiiltelefoni taksole. Kahju on 600 eurot.

Põhja päästkeskus

26.02 kell 13.49 teatati häirekeskusele, et Üksnurme külas Parma teel põletatakse lõkkes rehve. Tõdva vabatahtlikud päästjad sõitsid olukorda kontrollima ning leidsid eest ohutustõuetele mittevastava lõkke, milles põletati okste vahel tõepoolest ka rehve. Vabatahtlikud päästjad kustutasid lõkke ja tegid selgitustööd tuleohutustõuete teemal.

5.03 tehti kahjutuks Männiku külast leitud õppeotstarbeline reaktiivgranaat. Põhja pomigrupi demineerijad tegid leiu kahjutuks.

Saku vabatahtliku päästekomando väljasõidud

18.02 kell 22.18 – tulekahju hoones Vaskjala külas Rae vallas

28.02 kell 21.06 – tulekahju väljaspool hooneid Tammemäe külas Alexela tankla taga.

12.03 kell 19.08 – tulekahju hoones Järvekülas Rae vallas.

Tõdva vabatahtliku päästekomando väljasõidud

19.02 kell 06:04 - liiklusõnnetus Viljandi mnt Kohilas.

22.02 kell 18:52 - liiklusõnnetus Tallinna ringtee 17. km-l.

24.02 kell 21:25 - liiklusõnnetus Tallinna ringteel Jüri ristmikul.

25.02 kell 13:25 – liiklusõnnetus Viljandi mnt Urge külas.

26.02 kell 13:50 - lõke Parma teel Üksnurme külas.

5.03 kell 00:56 - tulekahju hoones Undiaugul Rae vallas.

Põllumajandusuuringute Keskus pakub tööd spetsialistile agrokeemia laboratooriumis.

Amet ei nõua erialast haridust, eeldame töökust, täpsust ja ka füüsilist võimekust. Sobib nii mehele kui naisele.

Küsi lisa labori juhatajalt 6729 115 või personalitöötajalt 6729 129.

OÜ RIAB Transport otsib oma meeskonda

roomikekskavaatori operaatorit, traktoristi, C-kat autojuhti.

Asukoht: Laagri, Harjumaa.

Kontakt:

**sten@riabtransport.ee
GSM 5344 8851**

**10. aprillil
kella 11-13 toimub
Saku Valla Majas
Eesti-Soome
jalatsivabriku
naturaalnahast
kevadjalatsite
müük.
Head hinnad!**

Südamlik kaastunne
Aavo Piibarile ema ja
lähedastele

NIINA PIIBARI
surma puhul.
Ülase 1 naabrid

Peeter Tulviste

In Memoriam

Eesti ja eestlaste jaoks oli Peeter Tulviste professor, Tartu Ülikooli rektor, akadeemik, Riigikogu liige, presidendikandidaat; rahvusvahelisele teadusringkonnale tunnustatud psühholoogiateadlane. Üksnurme külasid sidusid Peetrit sugulussidemed ja isakodu, Metsanurme külaseltsi rahvas pidas teda oma sõbraks. Sõbraks, tänu kellele said täidetud mitmed valged laigud siitkandi külade mõisaaegses ajaloos. 1990-ndate lõpus, kui Ülo ja Alo Sirp alustasid kohaliku ajaloo kogumist ja talletamist, oli suur abi Peetri enda teadmistest aga ka tema isa poolt kirja pandud mälestustest. Peeter Tulviste vanaisa oli Üksnurme mõisa kutsar ja tema poja, Elmar Tulviste, mälestusi saab lugeda MTÜ Metsanurme poolt välja antud raamatust „Üksnurme mõis ja tema külad“. Peeter seisis hea selle eest, et see raamat oleks müügil ka tema kodulinna Tartu raamatupoodides. Ja Peeter oli just see inimene, kes Hamburgis töölahtetuses olles leidis juhuse tahtel üles kunagise mõisniku perekonna, w von Antropoffid. Sellest ajast peale on perekonna neljas ja viies sugupõlv mitmeid kordi Eestis, Üksnurmes ja Metsanurmes käinud. Kui siinkandis mõnd suuremat sorti sündmust korraldasime, oli Peeter Tulviste võimalusel ikka osalemas. Avatud külavärvate päeval üllatas ta küllasõitnud integratsiooniprogrammis osalevaid venekeelseid külalisi nende emakeeles, rääkides kui oluline on end tunnetada selle riigi osana. Üks olulisemaid kohtumisi toimus 2014. aastal – siis kui Saku valda jõudis 145. juubelilaulupeo tuli. Üksnurme mõisa ees võttis tule vastu Üksnurme kunagise mõisahärra pojapoja tütrepoeg. Tema ja Peeter Tulviste kohtumine oli kui kaugete sugulaste kokkusaamine. Nende ladusat saksakeelset vestlust tuli hilisemal Tulepeol Metsanurmes mitu korda katkestada – seda siis, kui ka keegi teine soovis Peetri või Christophiga juttu vesta. Meil on rõõm, et suutsime nende hetkede loojaks ja tunnistajaks olla! Tänapäev on sõbrusest saanud ilus mälestus...

Metsanurme külaselts

Eluküünal kustus, mälestused jäävad. Igavesele unele lahkus

ENNO PÜVI

Avaldame sügavat kaastunnet abikaasale, pojale, pojapoja ja sugulastele.

Perekonnad Kontus ja Kougija

Armas Liilian
Südamlik kaastunne Sulle ja perele kalli

ema, vanaema ning vanavanaema
kaotuse puhul.

Elviire ja Ants perega

Siiras kaastunne omastele endise juhatuse liikme ja kauaaegse aktivisti

MARIA PUTROLAINENI

surma puhul.

KI-KU-TA-RO PÜ juhatus

Meie siiras kaastunne
Tiit Käärmale kalli poja

MÄRDI

kaotuse puhul.

Perekonnad Turp,
Nõmmiko ja Kala

Avaldame sügavat kaastunnet omastele

MARI PUTROLAINENI

surma puhul.

Tagadi küla

Südamlik kaastunne
Reet Rosenblattile ja kogu perele

ema

kaotuse puhul.
Kodumajarahvas Teaduse 8

